Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2231 SIX PAGES NGÀY THỨ SÁU 22 JANVIER 1926 — NGÀY MÔNG 9 THÁNG CHẠP NĂM ẤT-SỬU SÁU TRƯƠNG NĂM THỨ 17

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	DÂN-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ ... 0 $ 05
Mua báo thì sẽ tự ngày mồng mới mà ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報新省六

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1791

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Dasjardins, Boursiat & Cie 9, rue Troischet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn lại vô đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU chủ bút.

CÂU CHUYỆN CẢI-LƯƠNG

Cải văn-hóa của Âu-mỹ cới sông tung gió trên mặt bể Thái-bình, ăn ăn khua vỗ làm cho cái giấc ngủ lâu đời của người mình cũng tỉnh hồn mê. Bất giác choán mình dậy đáy mang con mắt ngái ngủ mà trông lại cái hoàn-cảnh xã-hội mình, thấy đã tồi bại qua đời, hủ-lệt khôn chừng, mới cái cỗ khi qui bảo kia lâu đời truyền làm hương hồn, nay đã nổi sóng mọt nghiến kém bão cái vẻ đẹp hồn xưa, làm cho trình-độ của xã-hội không tiến-bộ, xã-hội cần phải cải-lương; phong-lục của quốc-dân còn hủ bại, quốc-dân cần phải cải-lương; học thuật cần phải cải-lương; chánh-trị cần đơn giản, chánh-trị cần phải cải lương; một lẫn cải-lương trên sân khấu Việt-nam đã thấy mở mang khai diễn. Trong cái tấn tuồng mà nào nhiệt hơn, rôn rịp hơn, xôn xao hơn, ầm ỷ hơn thì không gì bằng cái tấn tuồng cải-lương hương chính vậy.

Ôi! nước kho chế suối, cũng hưởng một hạnh phúc, bóng cả cây rầm, cũng chung một cảnh tiêu; đất tổ quê cha, chôn nhau cắt rún, những phong tục thuần tùy của ông cha, những khoản lệ lương thảo của thế tập, có thể cùng sống cùng chết cùng khóc cùng hát trong cái khoản khóm tre xanh um, cỏ đa bóng rợp, mà miền bể chơi non, trăm trai hộ lạc có cái thú vị phồn tự êm đềm, thì cần gì mà phải cải-lương, cần gì mà phải đề xướng lên cái lý thuyết cải lương nữa!

Nguy khốn thay! Lấy một cái xã hội không biết tây nghi thông biến, cho là cái châu thổ cần an, thường thì việc đã trái mùa mà thành hủ, tục đã lâu đời mà tệ theo, cái xã-hội ở chốn hương-thôn ngày nay đã hủ lâu quá chừng. Mà nay cái vẫn-đề cải-lương không thể không sẩm van gió cuồn được. Trên Chánh-phủ hết sức cải lương, giữa quan lại thừa hành cải lương, dưới quốc-dân hăm hở cải lương, cái ý nghĩa cải-lương thì hay như thế, cái vẫn-đề cải-lương thì mật thiết như thế, mà cái mục-đích cải lương hồi có thành hiệu được không? Cải-lương mà cái vạn ngôi thứ vẫn tranh, vẫn cái tệ hà-thủ lạm-bổ, vẫn cái thói cả vỗ lấp miệng em, đối với việc quan thì vẫn hưng bít giấu quanh, đối với việc dân thì vẫn tranh giành việc xâu xé. Hương chính chưa thành mà hương tệ đã thấy, cải-lương chưa được mà cái ác đã theo, lâm người đã thấy mang lắm lòng lãnh đạm, con mắt bi quan mà đối với cuộc cải-lương đó. Mới hay cái thì vẫn để mà lương thì khó lắm thay!

Kỷ-giả xin kể qua một câu chuyện cải-lương mà kỷ-giả đã trông thấy, phần nhiều những người như kỷ-giả đây cũng đã tràng ta những trang-hoằng đó vạp trong khoé mắt quan sát kia.

Một hôm kỷ-giả về một tỉnh ở miền Nam, viếng đám tang một bà cụ ở một làng kia. Lăng nấy đã thừa sức cải-lương rồi đã có ban hội-đồng rồi. Kỷ-giả mới bước chân đến đâu ngỏ nhà tang-chủ đã thấy những tiếng ầy ầo như thế cho hội, lại thấy cả gẫng sự sưa nhè nhẹt như đám ăn mừng; rồi lại thấy những em sôm lưu ôi giờ những cái lệ ngươi cái rích, nào đốt mã nào trà ma, cái khoản-đề đó là cái khoản-lệ rượu thịt, mới hay cái tục ăn uống là cái thiết-thoán từ xưa đến nay không thể đổi đời được ru? Kịp đến khi đem thả hàng giấp nhàn cái ma đó vẻ hàng giấp, hội-đồng thì đôi cái ma đó vẻ cộng dân. Ôi cải-lương mà hương-ước không phân minh, hủ-tục còn bỏ chặt, thì cải-lương nói gì? Trong khi đi dưa thì kỷ-giả có được cái hân-hạnh nghe những câu chuyện của những tay lãnh-tụ trong đám cải-lương đó, có ông nói rằng: « Rồi thì những tang lễ như đây, cũng nên cải-lương như bên Thái-lây, gần nơi mộ-địa nên đặt một cái rạp để hội-đồng đi đưa, lại cũng nên có một bài điếu-văn nữa ». Câu chuyện nghe cải-cách mới mẻ lắm. Nhưng việc tang lấy sự thương làm cốt, lẽ theo tục là hơn, đối với phong tục đi-truyền về phần mỹ mãn thì ta nên bảo-tồn, nếu quá ư hủ lậu thì ta nên cải cách, chẳng chuộng kiểm mà cũng không nệ cổ, mới là chính đáng hơn. Nghe câu truyện nầy mới biết cái chân-nghĩa cải-lương người mình còn nhân sai nhiều.

Kỷ-giả về dịp đó lại vừa gặp chầu hồ thuế, đã thấy lâm nhà ta than rằng: « Ngày chưa cải-lương thì trăm phần ngoại thâu có một phần, mà giờ đã cải-lương thì trăm phần ngoại thâu những mười phần ». Ôi thâu đề làm gì? thâu để bổ vào trong cái công-quỹ không đây, nào đã thấy những việc công ích trong làng đã khởi hành được gì đâu.

Ấy đại khái những cuộc cải lương của các làng cải hiện trang hãy còn trần hà như thế, cái ác tập hãy còn cố kết như thế, tuy có một vài nơi, cuộc cải lương cũng đã thấy có vẻ mỹ quan tưởng cũng thuộc về một số rất ít, mà những vai cải lương hiện đương chủ-đông đó, đã vụng về quá đỗi, lại ngượng ngập vô chừng, dân dức còn chưa cải-lương thì xã-hội cải-lương sao được? Mở lối hề-lương ra mà đồng trông mở cửa chỉ lỗ điền thành những sự tác ác. Thế là cái nền mới xây đắp kia đã tốn bao công phu của các bậc thức-giả mà ngày nay chỉ thấy giờ trò mưa rồi mà thôi.

Mỗi một làng lại thêm ra mấy cái danh vị đặc biệt nữa, những kẻ ham danh lại đổ xô ra cầu danh, những kẻ hám lợi lại đổ xô ra trục lợi, rồi những cuộc bảo cử kia sẽ là một dịp phát tài cho bọn quan thanh lại những, giở những cái phương pháp sát-hạch lối mới, như ông quan phu mẫu nào sát hạch hội-hồng cho về nhà viết bài điếc mới đăng ở mục thời sự Bắc-ninh hôm nọ, đó là cái lối sát hạch bằng kim tiền, chớ không sát hạch bằng sự thật vậy.

Nhưng thôi! tấn hát mới ra giáo đầu, nhà nghề mới ra diễn thử, không khỏi nói nói sược bông quàng, trống xuôi kèn ngược, nên con chưa thấy vạn tiếng vỗ tay. Dám mong thiện-chánh thiện-giáo của Chánh-phủ bảo-hộ hết lòng khai đạo, đang cái tuệ-nhỡ sơ điều lợi bịnh cho dân gian, khiến cho sự cải lương sau nầy sẽ được thấy cái hiệu quả hoàn toàn.

P. K. L.

(K. H.)

« ĐẦU TÓC MƯỢN »

Tiểu-thuyết « *Đầu tóc mượn* » của M. Lê-hoằng-Mưu soạn, đã in rồi quyển đầu là cuốn thứ nhứt, dày trên 64 trương, bán mỗi cuốn 0 $ 30. Hiện bán tại nhà in Union ở đường Catinat 155. Sẽ gởi bán trong Lục-châu, nơi các nhà bán sách.

Chẳng hay ho gì mà đám khoe, song gương cũng đáng cho người mua vui trong canh vắng. Xem rồi cuốn nhứt, liền có cuốn nhì đọc tiếp.

Ở lục-châu nhà nào muốn sỉ hãy gởi thơ cho M. Lê-hoằng-Mưu.

ĐỌI HÌNH CHO TRẺ NHỎ XEM

AU GUIGNOL

(Góc đường Blancubé và Marc-Pourpe)

Chương trình ngày 24 và 28 Janvier 1926

1° Eclair Journal N° 25
2, 3, và 4° Les vautours de la mer (1ère 2e 3e partie)
5° Hygiène au village (1ère partie)
6e và 6° Le sosie de Fatty (1ère và 2e partie)

BÀI DIỄN VĂN

CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN YARENNE TẠI HỘI-ĐỒNG CHÁNH-PHỦ THƯỜNG NIÊN NĂM 1925.

(Tiếp theo)

Thưa các ngài, về việc công tác và việc dùng các khí cụ kinh lế ở xứ nầy, hiện cũng khẩn lắm, thiết lắm, cũng thúc đục chúng ta một cách rất khẩn cấp, dầu các ngài chưa thể làm cho như ý được, nhưng quyết cũng không thể từ chối không nghe được nào.

Các công việc làm khẩn thiết cho việc mở mang thuộc địa, như đường sá, đường xe lửa, các cầu bể mà sửa lại toàn chung phải gánh vác trong khoản mười năm sau nầy, gồm thành một cái chương-trình phải chi phí tới 240 triệu bạc, Hiện nay đã lấy trình bản bộ một cái chương trình nhỏ mọn chỉ gồm có 63 triệu bạc thôi, trong số ấy thì 21 triệu dùng về việc lợi thủy nông phố, 31 triệu làm đường hỏa xa, còn sẽ dư dùng nào việc sửa lại trên sông Cửu-long và mua các khí cụ dùng ở cầu bể Hải-phong.

Công việc làm đường hỏa xa, ngoại việc làm xong đường Vinh Đông-hà, đường Langbian và ta bồ lại những đường bây giờ, thì còn phải làm con đường Tân-ấp — Thakhek và hai đoạn đường cuối cùng Tourane đi Nhatrang là hoàn-thành con đường chạy dọc dãi Đông-pháp.

Sau nữa, ta không thể tri hoãn con đường hỏa xa nối xứ Nam-kỳ và xứ Cao-mên với nước Xiêm-la, hiện nay nước Xiêm đương làm một con đường hỏa xa tới giáp giới Cao-mên rồi.

Việc thật hành cái chương-trình ấy đâu rất bổ ích thế nào mặc lòng, hà có thể nước-định trong một thời hạn ngắn ngủi được chăng? Hễ số thâu của sổ chi thâu mà giảm đi, thì việc thì hành các công việc tất phải chậm trễ lại, mà số tiền để làm các việc quan trọng tất phải mỗi ngày mỗi hẹp. Vì năm 1926 nầy, số tiền dự chi cường làm mới đã mà làm hết các công việc dở dang: các công việc mới, việc trừ sản khi-cụ, các việc mở-mang để khi-cụ đều nhưng lành không làm cả. Sự kết-quả ấy hà chẳng đã tổ rằng các ngạch thuế của làm cho ta thành ra vô lực ru? Trong việc thật hành các công việc lớn ở đây ta hà lại quên rằng hễ để chậm lại mất năm là mất làm thiệt cho thuộc địa một số tiền là 500 triệu bạc ru? Ta có thể cứ khăng khăng mãi một cái chánh-sách chặt hẹp, ích-kỷ, không đoái nghĩ chi đến các ý tưởng tiến-bộ, để cho những nguồn của vô hạn lượng của ta cứ khánh kiệt mà yên ngủ kỷ đó sao? Khi ta nom thấy cái số dân trù mật ở miền trung-châu sông Hồng hà và ở trung-châu xứ Trung-kỳ mà cái công việc cần cù của các nhân dân can đảm ấy gắng làm cho nầy lợi ở miếng đất ra, thì ta khác hiểu rằng việc lấy nước làm cái lương cho nghề nông, việc ngăn ủi được đê đãi, có thể làm nên một việc khai-thác rất tử thiện về đường thanh vượng và sinh lợi biết bao nhiêu.

Nếu những điều hi-vọng to-tát đó, ta không thể sao cầu cho mãn nguyện ngay được cả, thì ta liệu có tìm được phương cách làm thời nào mà cứu hỏi cái tình thế hiện lợi nầy chăng?

Việc thật hành cuộc công thái 90 triệu quan sắp tiến kết: các ngài đã biết rằng, tôi nay mới được có 50 triệu, vậy tôi mong rằng nhờ về cơ hội sau nầy mà làm xong trọn vẹn. Đến tháng Juillet tới nơi nầy sẽ bắt đầu phát hành lại ngay địa-hạt Đông pháp. Cuộc công thái ấy chia ra làm hai phần; phần đầu tiên thâu bổ ngân bạc, phát hành cho tới số 2.000.000, phần thứ hai phát hành bằng franc thì thể lệ sẽ định sau. Vậy thế là thuộc-địa nay được đem của riêng mình gom góp vào cái vốn chung kia, hầu bồi bổ mọi công việc lớn lao để làm giàu có cho mình.

Thưa các ngài, ta nên độc lòng hiểu rằng ấy chính nào cái đường ấy, tôi không nói là đường thoát ly, [illegible] là đường đọc lấp và tiến bộ, mà cái chánh sách thuộc-địa của ta ở Đông-pháp nầy phải hước nầy. Vậy cái đất đáng đúc có 20 triệu con người, tự biết cái lợi của nước mình, và cái chức vụ riêng mình bởi những nỗi khó khăn của nền tài chánh hiện lại bên Mẫu-quốc và việc mở mang nguồn lợi riêng của mình mà sanh ra, thì phải quả quyết qui-hướng về con đường tài-chánh tự-trị dứt hẳn mọi liên lạc về đường tài-chánh với Mẫu-quốc. Tự mình lo cho đủ mọi khoản chi phí về việc trị an, cũng như mọi khoản chi tiêu khác hiện đã có thể tự liệu lý lấy được rồi. Cái khoản tiền mới ấy, không nên mong ở người sanh sáng hay người lên phu bốn xứ n'ta, vì những người ấy đã chịu thuế nhiều rồi, nhưng chánh là phải trông vào những người đã làm giàu cũng, làm giàu một cách không nợ vậy.

Đợi đến khi ấy, thì nay ta hãy phải thu xếp những việc khẩn cấp đã. Số dự toán sang năm, là số dự toán chờ đợi. Nhờ về những khoản thuế mới rất nhẹ sẽ đưa tranh các ngài đây, mà ta có thể hi vọng rằng mọi cỗ thể là của người Pháp người Xam, mà biết những điều sẽ của cái nhân dân bản xứ, muốn cho dân biết để ý vào những ý tưởng của mình, sau nữa muốn bạn bỏ những cái ơn huệ của nước Pháp thì cần phải có những người chuyên trị về các vấn đề Đông-pháp phải là người hiểu rõ cái chức vụ của mình và phải là xứng đáng với cái địa-vị mình mới được.

Cái công cuộc ấy, cần phải khôn khéo nhân tử, lại phải có lương tâm chịu khó nữa mới được. Những quan lại xưa nay đã làm trọn được cái nghĩa vụ ấy thì cần phải bình nực cho khắc mang tiếng là bất công và trái lẽ.

Thưa các ngài, bài trần thuyết đã quá dài nhưng đâu, là tại các vấn đề của một xứ to lớn đương biến cải nầy phiền phức lắm vậy tôi xin các ngài thứ lỗi cho mặt kẻ vừa mới ngỏ lời việc Đông pháp mà đã dám bạo dạn bày tỏ một cách bao quát như thế.

Nhưng mà sau cái bưổi nhân dân cần cực đại biểu rất xứng đáng của nhân dân ở đây nghinh tiếp tôi một cách tin cậy và nhiệt thành như thế, tôi trông tôi không có quyền các giữ lời mới có thể mang tiếng là lành đạm được.

Vậy thế là trong cái khu vực mà tôi đã vạch ra, tôi lại rộng bày lan ra quá. Tôi thật đã đại thanh tật hô những điều tôi trông ngài, những điều mới ngày tôi đề làm khảo cứu mỗi cầm bút nhưng ra, tự nam tháng nay. Tôi thật mở lòng mà nói cùng các ngài, không giấu giếm các ngài một chút tư trường, một chút ý nguyện nào của tôi cả. Tuy thế tôi thác nào bắt buộc cả ra cùng các ngài như thế, không muốn lỗ cái công với các ngài; mà cái công ấy cũng chỉ do sự kinh nghiệm ở đường chính giới của tôi đó thôi.

Tôi xin hết thảy các ngài giúp việc cho tôi, không phải để hành cầu lấy sự đắc thắng riêng cho tôi đâu, nhưng là cốt để cứu tôi một đại nhiệt thành mà theo đuổi cái công cuộc to tát của nước Pháp đã làm ở đây, cái công cuộc ấy, muốn cho xứng đáng với nước Pháp, thì phải sao cho mỗi nơi con mắt hoàng cầu, không ai chê trách vào đâu được, vì công cuộc ấy không phải là chỉ quan hệ đến quyền lợi thôi mà đến cả danh dự nước Pháp nữa, vẫn theo xưa, mà nay đã tính đây để lập thu những ý-tưởng mới. Vậy muốn giữ lấy cái đây liên lạc hiểu ái của người Pháp người Xam, muốn biết những điều sở của cái nhân dân bản xứ, muốn cho dân biết để ý vào những ý tưởng của mình, sau nữa muốn bạn bỏ những cái ơn huệ của nước Pháp thì cần phải có những người chuyên trị về các vấn đề Đông-pháp phải là người hiểu rõ cái chức vụ của mình và phải là xứng đáng với cái địa-vị mình mới được.

Cái công cuộc ấy, cần phải khôn khéo nhân tử, lại phải có lương tâm chịu khó nữa mới được. Những quan lại xưa nay đã làm trọn được cái nghĩa vụ ấy thì cần phải bình nực cho khắc mang tiếng là bất công và trái lẽ.

Thưa các ngài, bài trần thuyết đã quá dài nhưng đâu, là tại các vấn đề của một xứ to lớn đương biến cải nầy phiền phức lắm vậy tôi xin các ngài thứ lỗi cho mặt kẻ vừa mới ngỏ lời việc Đông pháp mà đã dám bạo dạn bày tỏ một cách bao quát như thế.

Nhưng mà sau cái bưổi nhân dân cần cực đại biểu rất xứng đáng của nhân dân ở đây nghinh tiếp tôi một cách tin cậy và nhiệt thành như thế, tôi trông tôi không có quyền các giữ lời mới có thể mang tiếng là lành đạm được.

Vậy thế là trong cái khu vực mà tôi đã vạch ra, tôi lại rộng bày lan ra quá. Tôi thật đã đại thanh tật hô những điều tôi trông ngài, những điều mới ngày tôi đề làm khảo cứu mỗi cầm bút nhưng ra, tự nam tháng nay. Tôi thật mở lòng mà nói cùng các ngài, không giấu giếm các ngài một chút tư trường, một chút ý nguyện nào của tôi cả. Tuy thế tôi thác nào bắt buộc cả ra cùng các ngài như thế, không muốn lỗ cái công với các ngài; mà cái công ấy cũng chỉ do sự kinh nghiệm ở đường chính giới của tôi đó thôi.

Tôi xin hết thảy các ngài giúp việc cho tôi, không phải để hành cầu lấy sự đắc thắng riêng cho tôi đâu, nhưng là cốt để cứu tôi một đại nhiệt thành mà theo đuổi cái công cuộc to tát của nước Pháp đã làm ở đây, cái công cuộc ấy, muốn cho xứng đáng với nước Pháp, thì phải sao cho mỗi nơi con mắt hoàng cầu, không ai chê trách vào đâu được, vì công cuộc ấy không phải là chỉ quan hệ đến quyền lợi thôi mà đến cả danh dự nước Pháp nữa.

TÒA ĐẠI HÌNH SAIGON

Một lời nói chơi hại mạng người

Ngày 22 Avril 1925, nhà Trần-văn-Phác ở Xuyên-mộc (Baria) có đám giỗ mới anh em đến dự tiệc. Có bọn thợ cưa của ông Monnier đến đó nữa.

9 giờ tối sắp nhau đứng chung quanh bàn có để hoa quả bánh trái xã giăng. Bọn thợ cưa đứng gần chỗ để xôi bánh nhiều. Chẳng lành thì chợ có một người gịot miệng nói: « Mấy chú thợ cưa có phước quá, đứng gần xôi bánh để bỏ tài ôi ».

Tuy là lời nói chơi mà là cho đồng người bọn thợ cưa nhật-nhat đỏ quau. Nói qua trả lại sanh ra cãi cọ cho đến nổi ra tay làm cho nhà đám giỗ đổi làm trường hoyết chiến. Tên Đỗ-văn-Kỳ bị tên Ba đánh cho một cây tẻ xuống nhập thổ hồi mình.

Bữa tiệc ba thì nó không chối cãi, muốn ăn năn lỗi mà đã muộn rồi.

Tòa lấm án phạt phạm nhơn 2 năm tù.

Khởi sự sớm quá!

Ngày 20 Mai 1925 hồi 12 giờ trưa, tên lính Ngô-văn-Dương ở trong thành san-da bước ra, thình lình bị hai cô trai phố rình đón đã sẵn bên lề, nhảy tới rần đường. Một đứa to tác chêm Dương một đao nơi mặt và một nơi tay, máu mủ ra đầm đề. Hai cầu đó-cón con thấy vậy kiếm đường chạy trốn. Song Dương biết được mặt tên Tiêu tức là Mai, còn lính Nguyễn-văn-Công có mặt trong lúc hồn chiến nhìn được tên Ngọc biệt danh là Kỳ.

Bắt biết cả hai đứa là con nít 17 tuổi. Vì tên Dương đuổi không chộ Tiêu lem vẻe cho nên Tiêu cầu cạn muốn trả thù, song cón sợ sức mình cự không lại phải ẩn tà tha nhơn chi tuồng mà thôi.

Tòa phạt Ngọc 2 năm tù vì nó có tiền ăn ăn trộm và Tiêu 18 tháng ở cơm.

ĐIỆN TÍN

Ngày 21 Janvier 1926.

Hoa-chỉ cờ bạc

Một cáo-trị của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thơ gởi cho các nhà báo nói rằng Chánh-phủ Đông-pháp muốn tập hoa-chỉ cờ bạc lại là không hàng cờ chỉ hết. Bộ Thuộc-địa không có được tin chi của phủ Toàn-quyền Đông-pháp về việc ấy mà cũng không hề đến vấn-đề ấy nữa.

Tin Đại-Pháp

Ông Krassine sứ-thần Xô-viết ở thành Londres đã đến thành Paris, sẽ ở đó ít ngày rồi mới sang Ang-lê thọ chức.

Quốc công-tước de Brabant đã đáp tàu Amiral Pierre đến thành Marseille.

Các vị phi-công đã bay từ Paris sang Téhéran nói rằng đã bị nhiều lần thời-tiết rất xấu, tuy vậy họ vẫn vui lòng.

Bức hoàng Léopold sứ thanh-gích du-lịch bên A-phô-rích đã đến thành Paris. Ngài đã về thành Bruxelles hồi sáng ngài.

Đua xe-máy

Cặp Mac-Namara và Horan là người Huê-kỳ đã được giải nhứt kỳ đua xe-máy chạy sau ngày ở thành Berlin.

MỘT TRẬN HỎA-TAI

Ai cũng còn nhớ mới cách một toán nay, trong Bình-Tây Cholon, vì một tên các cổ chầm đầu-lửa đặng đốt đèn, chẳng may vì để vô ý sao-đầu, nên đầu liền đốt sao nhà cháy. Bàn đầu cháy một sau cháy hai, lần-lần làm một cả đến 49 cái nhà lá, ấy là hai cả 49 chủ-nhà. Ai nghe nói cũng lấy làm đau-đớn lắm; nhơn rằng cái tai-nạn đó là tháng. Phần thì đó nay gần đến Tết Annam rồi.

Đe dân mới hồi hôm rồi đây, chính là đúng trang mất 22 Janvier, vào khoản 10 giờ, rưỡi, bỗng-nhiên, cũng là ở Cholon cái đàng Armand Rousseau, lửa bốc ngọn lên cháy, sáng đất đỏ trời, khói bay thôi ngút-ngát, thật xem thấy rất nên ghê-gớm phi-thường. Nghe rằng trong lúc ấy cũng có thấy-xa của thành-phố và các nơi đem tưa đến đề đập, quan quân rần-rần tự như kiến cỏ; hàng đến mà ngó coi ngọn lửa vô-tình ấy tung-hoành ở giữa mới gốc trời vậy thôi, chớ biết làm sao cho tiện. Vì lúc ấy nước không có giọt mà cứu chữa nổi gì!

Lửa cháy từ 10 giờ rưỡi mãi cho đến 11 giờ rưỡi mới ha ngọn; tính ra thì có đến mất gần đồng-hồ. Ôi! Trong một giờ đồng-hồ với ngọn lửa vô tình thì cón kể chi! Đã vậy lại nhà lá ấy là bồi của ngọn lửa thói lai ngay-hiểm lắm.

Xong rồi, nghe nói sự thiệt hại thì phỏng có trên 200 nóc-gia, phần nhiều toàn là nhà lá. Thật nghe nói mà kinh hồn; tưởng chẳng cón cái nhà thăm khỏi nào bằng. Vì cớ đó hoàn thì-vật của cải thì chưa rõ được là bao nhiêu; mang người có hao-hớt một ai hay không, chớ cón những như heo, chó, bò, ngựa, gà vịt thì thiệt hại rất nhiều lắm! Nguyên-do trận lửa phi-thường nầy, nếu tiếng đồn không sai, thì gốc-tích bởi nhà của một Á Annam nào vô ý sao đó, nên mới điên-phát ra đến thế.

Than ôi! Có đó đâu mà mới sự rủi ro cón con mà làm hai đến 2, 300 tràm nhà. Ấy ngài Trời gia cũng là độc-địa lắm thay. Rồi đây, gần Tết rồi, biết nơi đâu đâm-đầu! Trời làm chi tệ bởi trời!!!

Vậy xin đồng bào ta, nhứt là ở Saigon—Cholon, dầu giàu nghèo gì cũng xin thương xót đến tình đồng-loại, chẳng may gặp phải cơn tai ách khốc thảm nầy, kẻ ít người nhiều giúp nhau làm nghĩa. Của là tiền bạc, dầu là lúa gạo vô sô, xin chớ nệ ít nhiều mà bỏ qua cơ-hội. Chớ trưởng gần không cần phải nói cũng biết, cái nỗi cơ cần kiếm ngay rồi đây chẳng biết dưng nào bao!

Ai là người biết thương đồng loại? Ai là người trông đến tai-nạn mà biết đồng mối thương tâm? Xin hãy vàng mà tế-cứu con khổ nầy.

DƯNG CỘ CHÀ

Ông Quản-lý chùa Chà ở đường Ohier (thực kêu Chùa Chà xả-tri) xin rao cho hà-tánh hay rằng: Lễ cúng thường niên của chùa năm nay nhằm ngày 26-27 và 28 Janvier 1926.

Vậy ngài xin mời hà tánh chiều bữa 28 Janvier 1926, đến xem dưng cộ bạc và cũng tối bữa ấy đăng 9 giờ sẽ có đốt pháo bông tại đại lộ Charner (gần bến mé sông) và các cuộc lễ cúng tại chùa, ở đường Ohier, sau khi dưng cộ về chùa.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Chết chìm

Mới hôm 20 Janvier vừa rồi, vào khoảng 2 giờ chiều, Pham-thi-Tac đến là Thi-Sau, 21 tuổi, làm công hãng nầy, ở trong An-loi-xa (Giadinh) đang khi có ngồi tam-bản đăng bơi ra Saigon, vì có việc chi đó. Chẳng may vừa khi đến giữa sông, thân trên cầu tàu số 2 của hãng Namvian, bỗng nhiên vì rủi ro sao đó nên trật chơn tự nhào xuống nước.

Cô vì không biết lội, hay là biết lội mà tới số rủi, nên khi vừa té nhào xuống thì chìm; chưa kiếm vớt được thây cô. Song không rõ đến ngày hôm nay đã tìm được chưa.

Thảm thương thay! tuổi mới nên 21, ngày xuân của cô cũng hãy còn dài, mà vì một phát rủi ro, thân phải dành gởi chôn theo lượng sóng.

∴

Tên contrôleur gian hùng

Mới hôm 20 Janvier vừa rồi, vào khoảng 8 giờ ban mai, tên linh Le-van-Con và Ih.-van-Moon, có bắt được tên Nguyen-van-Ngoc-Tho, làm contrôleur hãng xe lửa Đông-pháp, vì tội gian hùng của nhà-nước.

Hiện nay đã bắt tên contrôleur ấy giải lên tòa để xét rõ.

∴

Ai đoạt cái cập da

M. G... ở đường Lareynière số 123, vừa rồi bị một bọm nào không rõ, thừa khi ông mắc có việc gì đó ngó lơ, bèn lại đoạt cái cập da của ông thường ôm theo mình giá đáng 60 quan tiền tây. Trong cái cập da ấy chỉ đựng giấy tờ riêng của ông thôi chớ không có tiền bạc gì cả. Song giấy tờ riêng ấy không phải là đồ chơi, toàn là giấy hữu dụng và cần ích lắm.

Vậy chớ bọm nào đấy trong ý cũng ngỡ có tiền bạc nhiều lắm đa, nên mới cố lòng xót cho được. Bộ muốn ngồi khám sao chớ.

∴

Còn nhỏ mà đã tập lần

Thằng Tran-van-Viec, 13 tuổi, gốc nó ở tại Thudaumot; tuổi nó thì tuy còn nhỏ mà đã tập tành gian tham. Vừa rồi đây nó thừa cơ lén chọt một số bạc 9 đồng và áo quần nầy no giá đáng 17 $ 30 của tên Nguyen-v-Khu, buôn bán dưa ở tại cou đường Boresse số 7. Boan xong rồi nhỏ ta bèn tìm phương dào tẩu.

Trốn đi đâu cho khỏi bớ bậu! Lấy quấy đây thì bị linh thộp ác bây giờ. Tuổi còn nhỏ như vậy sao chẳng tập lấy nghề nghiệp gì hay để sau như thân, học chi cái thứ nghề trộm cắp rồi đây phải nay tù mai rạc cho thêm khổ cái thân. Hãy rằng mà noi theo đáng chánh đạo bớ cậu nhỏ.

∴

Ai mất chó ?

Có một con chó trắng, tác trung-trung, rên đầu nó có một vá vàng và vá trắng; hôm ngày 20 Janvier, vào lối 7 giờ tối, bỗng nhiên nó ở đâu không biết, vùng chạy vào mà quẩn theo phòng việc của ông Commandant de la Marine, ở đàng Cornulier Lucinière. Hiện nay con chó nầy gởi cho nhà tên mạch-lố Tran-tấn-Quy ở đàng Frères-Louis số 265 giữ giùm.

Vậy ai có con chó đó mất đó, nên đến mà xin lại đi.

∴

Xe-kéo đánh bồi-bếp

Tên Nguyen-Hiền, 30 tuổi, làm nghề kéo xe-kéo, nhà ở tại con đường bến bampagne vừa rồi đây bị giải lên tòa; vì tội chẳng rõ sao mà chàng ta làm dữ, xin tay lên đánh cả hai tên bồi bếp chí tử. Tên đầu-bếp là Ng.-đình-Tam, 20 tuổi, ở đang Pellerin số 266; còn tên bồi là Trương-v-Mau, ở đang Richaud.

Tại sao mà bồi-bếp làm dữ đến thế vậy chủ xe-phu kia? Vì việc riêng hay là lộn-xộn về việc đi xe đi cỡ gì đây chăng? Dầu thế nào cũng có luật quan phép nước nước người ta xử đoán cho, chớ đánh đập làm chi cho mang lấy tội. Ấy là no hết ngon giận hết khôn đó đa.

∴

Bọm nào mà trúng mối đây

Nguyen-v-Yên, giúp việc ở dưới chiếc tàu khói hiệu « Si-Kiang » đậu tại bến Saigon, vừa rồi, không rõ bị bọm nào la mất, lén xuống trộm lấy hết 7000 quan tiền tây của người rồi đi mất.

7000 quan tiền tây! Gầm thật cũng là nhiều quá chớ phải chơi. Ấy vậy bọm nào mà nốc được đây cũng là no; song không biết rồi đây có thể xài được hay không? Trường luống công vô ích thì phải. Vậy chớ cũng là làm hại người chẳng nhỏ — Ở tù bây giờ!

∴

Vì tùng rồi làm liều

Tên Tran-v-Sang kêu là Sen, gần già rồi, năm nay đã được 56 tuổi rồi chớ phải còn trẻ mãn gì hay sao. Nhưng vì cậu ta ưa tùng lắm, phần đã gần Tết rồi, nên không biết liều làm sao.

Vừa rồi cậu đánh liều cơ-hội bèn lén lột lấy một cặp vỏ và một cặp ruột xe-kéo của Trinh-Luc, chủ cho mướn xe-kéo ở đàng d' Ayot số 180, đăng có đem đi bán đặng mà kiếm tiền xài Tết.

Đề dâu thiên bất dung gian, khiến bắt được cậu già ta bèn giải lên tòa để chờ ngày tổng vào khám làm quen với chủ-ngục.

∴

MYTHO

Đạo chích vào nhà

Hôm 18 Janvier vừa rồi, có vài ba gã đạo chích nào đó vào nhà của cô Thị-Thanh, 25 tuổi, vì thừa lúc chồng cô mắc vắng mặt.

Lối 1 giờ khuya bốn ấy, Thị-Thanh đang khi an giấc trên giường, bỗng nghe có tiếng động địa, bèn giực mình mở mắt thì liền thấy bên cạnh giường có một gã nào la mặt đứng giữ đó, còn vài gã khác thì đang hề hụi nhau mở tủ lấy đồ. Thị-Thanh kinh hoàng bèn trí hô lên thì cả thảy lật đật ôm tài vật lũng của chạy ra thoát cả.

Thị-Thanh bèn xem xét lại thì bị mất nào áo quần và trang vật giá chừng 250 đồng còn bạc nguyên thì lối 100 nguơn. Đoan cô bèn đến cở bót son-đầm để truy tầm gian-phạm.

Song đến nay mà cũng chưa ra manh-mối chi cả; hiện còn đang tập nã. Có lẽ chẳng kịp thì chảy cũng tùm được, dầu không đủ mặt cho hết thì cũng một vài chớ chạy đâu cho khỏi.

Cha chả! Gần Tết rồi, lẽ thì rảng lo sắm thêm mà không biết có đủ hay không, có đâu lại còn hư hao là khác. Thật rủi ro xui xẻo cho cô quá! Vì chồng đi vắng mà tan-tác đạo nhà.

Dầu hôi Mô neo

Liệt vị hãy mua thử dầu hôi hiệu: Mô Neo (Le Pétrole Ancre) của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà khuya dầu nầy thắp lỉ lưu, đã sáng suốt mà không có khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng-cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường d'Adran, số 4. Ông chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

X. SANH HIỆU
TRIỆU-CÔN
Chụp nhơn
49, Bd de la Somme
(Proche le cổ Saigon-Cholon)

Chụp hình
Rọi hình lớn ra
rất khéo

Công việc làm thiên nghệ kỉ-càng
Hình lâu phai — Rõ ràng — Giá rẻ
Xin quí-khách đến tiệm tôi mọi lần thì sẽ vui lòng toại chí

MUỐN BÁN

MIẾNG ĐẤT, Eden Cinéma — Cholon đường Tổng-Phương.
Ai muốn mua xin đo nơi bên quan Lục-Tỉnh Tân-Văn thương nghị.

TRẦN-DUY-BÌNH
Cholon

Tiệm khắc con dấu khéo nhứt ở Saigon.

Có lãnh làm cả đồi liền để mừng và phòng trong việc hiếu hỉ.

42, Boulevard Charner, Saigon

Tàuđi các nước

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc AMAZONE sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 25 Janvier.

Chiếc CHILI sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 29 Janvier.

Chiếc PAUL-BEAU sẽ chạy đi Xiêm ngày 24 janvier 11 giờ rưỡi.

Chiếc ANGKOR ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ tới Saigon ngày 30 Janvier.

Chiếc CLAUDE CHAPPE sẽ chạy đi Annam và Tonkin lối ngày 29 Janvier.

Chiếc ROUME sẽ chạy đi Singapore lối ngày 1er Février.

Chiếc COMPIÈGNE sẽ chạy đi Annam và Tonkin ngày 6 Février.

∴

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Tonkin và An nam sẽ tới Saigon ngày 24 Janv. lối 11 giờ.

Chiếc CHILI ở Tonkin và Annam sẽ tới Saigon lối ngày 26 Janvier.

Chiếc ROUME ở Singapore sẽ tới Saigon ngày 28 Janvier.

Chiếc CAMRANH ở Colombo đã khởi chạy Saigon ngày 20 Janvier.

Chiếc AMAZONE Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến sớm mai nầy.

Chiếc PORTAINEBLEAU ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 5 Févr.

Chiếc ANGKOR ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 28 Janvier.

Chiếc COMPIÈGNE ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 4 Février.

Chiếc ROUME Singapore sẽ Saigon ngày 28 Janvier.

Chiếc BNGO khởi chạy Pháp-quốc sẽ tới Đông-pháp ngày 28 Janvier.

AI TIN

Mới có tin chẳng lành xảy đến: Madame Nguyên-văn-Bổn, thơ-toán nhà hãng Đông-pháp, vì việc làm bồn mà phải biệc trần đang tuần ba mươi mốt.

Định chiều thứ bảy (chiều mai) đi cầu về Bentré mai táng.

Bổn-báo kính lời phân ưu cùng M. Bổn và chúc linh hồn cô tìu-du nơi Bồng-đảo.

L. T. T. V.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 22 Janvier 1926

GIÁ BẠC

	22-1		21-1	
Nhà-nước	15 f.	30	15 f.	30
Ngân hàng Đông-pháp	15	20	15	30
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine	15	20	15	30
Hongkong Shanghai	15	20	15	30
Chartered Bank	15	20	15	30

∴

MỄ CỐC

Giá tàu chợ đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos.

	GẠO CŨ	GẠO MỚI
Vinhlong	6 f 00 à 6-10	5 f 60 à 5 f 70
Gocong	6 25 à 6 35	5.80 à 6 00
Baisau	6 20 à 6 30	5 75 à 5 85
Bacliêu	6 25 à 6 35	5 75 à 5 85
Giá bực trung	6.17 à 6.27	5 72 à 5.82

BÁNH QUẮC-NỮ

Tết gần đến, các tiệm nên trữ bánh bán tết, nhứt là các tiệm ở trong các quận. Muốn trữ xin viết thơ thương nghị. Lại cũng nhơn dịp tết sẽ đến nhà con chấu đông nên mua năm ba hộp trước để dưa rước theo lẽ, sau đãi quí khách nhậu trà cũng thú.

NGUYỄN-THỊ-THÂN.
13, Rue Laregnière.— Saigon.

BA NGÀY TẾT ANNAM

Các ngài nên gởi thơ cho nhà làm bánh và mứt hiệu :

« ROUSSENG-LABIGANG »

số 159, đường Catinat, Saigon

Mà đặt các thứ « Kẹo đường, Chocolats, Bonbons, có hạnh nhơn » *giá từ 3$50 một kilo.*

Thiện nghệ nể nghề làm bánh ngọt hué mỉ đặc-ước thứ kiểu.

Làm đủ các thứ bánh ngọt, bánh pâté đồi thịt thơm và ngon vô cùng.

Nhà buôn bán đáng tin cậy được

Giá tính phải chẳng và lãnh gởi đi khắp nơi một cách khéo léo.

« 2$50 »

2$50 MỘT THƯỚC NỈ
RẺ thiệt là RẺ
không mua rất uổng

Nỉ đen thiệt tốt, tôi mua qua kỳ tàu nầy là lần thứ ba, một ngàn thước đủ thứ, mà giá rẻ hơn trước, nhờ trả bạc quan cao giá.

Nỉ mỏng may áo dài, lần nước tốt lắm, bề khổ 0m70, giá một thước 2$50; nỉ mầu nu 2$80 (Mua 3m40 may đủ áo dài). Nỉ đây may đồ Tây, giá một thước 5$00, (áo paletot 1m50, trọn bộ áo và quần 2m50).

Tính ra nhằm một áo dài nỉ cả: 8$50, áo paletot: 7$50 thiệt là rẻ, xin quí khách mua mau kẻo hết.

Trử bán tại nhà hàng:

Nguyễn-đức-Nhuận.

số nhà 42, đường Catinat.— Saigon.

HỘT XOÀN TẾT MỚI QUA

Hàng lụa tết mới tới; bán phá giá

Tiệm M François Sự là Annam bán hột xoàn ở 76 đường Vannier giữa đầy phố chả bán vải chợ-cũ Saigon, nay mới đặng gởi lại mấy gói hột xoàn kỳ nầy hột tốt thiệt mà rẻ nữa.

Còn hàng lụa cũng lại đã rồi, nhưng tơ đã mầu, thứ nhứt hạng mà giá rẻ hơn các nơi.

Dám cam đoan ai mua hột xoàn đầu tốt mà rẻ hơn, đem toa lại so sánh, M. François Sự chịu thêm một hột xoàn.

Ta nên đến mua nơi François Sự là người Annam đáng tin cậy khỏi sai lầm.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại

Rượu DUBONNET
danh tiếng
là nhờ vì mùi ngon bát ngát
và lại bổ Khỏe
dưỡng lập sức lực lại

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm và bán

NGÓI GẠCH
VÀ CHẬU ĐỀ TRỒNG KIỂN

Phía trên

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuôn (ủp mí đôi)

Phía dưới

Gởi thơ xin sách vẽ kiểu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở lại đường Charner, số 34 — SAIGON

Dây thép nói: số 108.

Nội Đông-pháp nầy có một mình nhà thuốc nầy bán rẻ hơn hết.

Quí khách ở lục-châu gởi thơ mua thuốc, hoặc nhiều hay là ít, không có tính tiền gởi

Feuilleton n° 161 — *Du 22 Janv. 1926*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

XVII

Khám Cao-Tăng

Cao-Tăng.— À há! Vậy thì khi người trở xuống tới tàu rồi, người mới đề thơ vô cáp mà cất chớ?

Đăng-Tiết.— Thưa phải, xuống tới tàu rồi tôi mới bỏ vô.

Cao-Tăng. — À! Còn từ đình Đô-thống, người để thơ ấy đâu?

Đăng-Tiết.— Thưa, tôi cầm tay mà đi xuống tàu, chớ có để đâu.

Cao-Tăng.— Thế thì khi người trở xuống tới tàu, mọi người dưới tàu đều mắt thấy tay người có cầm thơ chăng?

Đăng-Tiết.— Thưa quả vậy.

Cao-Tăng. — Đăng-La cũng đồng thấy như ai chăng?

Đăng-Tiết.— Thưa phải; Đăng-La cũng có thấy.

Cao-Tăng. - Thôi, bấy giờ đây người bình tâm định tánh mà xét kỹ lại, nhớ cho chắc chắn, coi cái thơ rơi không-cáo người đó cách mặt đề văn từ ra là a sao, rồi đọc lại cho lão nghe thử coi?

Đang Tiết.— Thưa, tôi còn nhớ hết. Tôi đọc qua đọc lại cả ba bốn bận, lẽ nào tôi không nhớ, từ lời-từ tiếng.

Cao-Tăng.— Nhớ thì đọc hết lại cho lão nghe?

Đăng-Tiết ngồi hầm thinh dường ngủ ý nhớ, giây phút, chàng mới nói; « Thơ không-cáo tôi đấy viết như vầy đây:

« *Một người trung quân - ương, « hảo đạo-đức. kính bẩm quan ngự- « tiền Biện lý đặng rõ : Tên Yết-Môn « Đăng-Tiết, lái - phụ tàu Phà-hoa- « Long là tàu chạy Yết Miệc mới về « tới bến hồi sớm mai nầy, khi tàu « đỡ neo về Mạt xay, dọc đàng, có « trộm lính ghé thành Nập lãnh một « gói đồ của Mô-Gia đem giao cho « Nả-bá-Luông là tay soán nghịch, « tiêm ngôi ; rồi lại còn lảnh của Nả- « bá-Luông ở cù-lao Ên một phong « thơ, đem giao cho bản hội-nghĩa « Nả-bá Luông ở thành Ba-ri là khác « nữa.

« *Hễ bắt nó, thì tức nhiên có đủ « tang chứng ; vì hễ xét nội trong « mình nó mà không có phong thơ « ấy, thì nó cất đề lại nhà cha nó, « không thì giấu dưới tàu Phà-hoa- « Long, tại trong phòng của nó chớ « không đâu.* »

Nghe dứt, Cao-Tăng rùng vai mà rằng :

« Thôi, việc đã sáng rỡ như ban ngày, còn có đều gì nữa mà ngờ. Nếu từ ấy những nay mà người chưa nghĩ ra tay nào rơi thơ không cáo vu oan giá họa cho người, thì người thật là một người có tánh chơn-chất thật-thà và khoan-nhân đại-độ ít ai sánh kịp.

Đăng-Tiết. — Cao-Tăng đoán chắc cho Đăng-La mưu hại tôi hay sao? Ôi, nếu quả nó có lòng hàng nhẫn đến thế, thì nó là một đứa thất thu vô dụng.

Cao-Tăng. — Vậy chớ thường tuồng chữ của Đặng-La viết ra làm sao, người không nhớ biết hay sao?

Đăng-Tiết. — Thưa, tuồng chữ thường nó viết hay lắm.

Cao-Tăng. — Còn tuồng chữ trong thơ rơi không-cáo người đó là chữ gì, ra sao?

Đăng-Tiết. — Chữ trong thơ rơi khác, tôi coi như viết theo tuồng chữ lật vậy.

Cao-Tăng mỉn cười và nói :

Thì viết lật, coi cho khác tuồng chữ, chớ sao!

Đăng-Tiết. — Nếu nó viết lật cho khác tuồng chữ, thì nó là một thằng cạn đởm lắm!

Cao-Tăng. — Đây, đề lão viết tuồng chữ lật cho người coi. »

Nói rồi Cao-Tăng thò tay lấy cây viết chấm mực rồi viết xuống giấy giề của Cao-Tăng làm, viết thử hai ba hàng theo thơ không-cáo ấy rồi đưa cho Đăng Tiết coi.

Đăng-Tiết trông Cao-Tăng cầm viết tay trái mà viết ra tuồng chữ lật y như chữ trong thơ rơi lúc nọ, chàng lấy làm hãi hùng, thối lui, mắt ngó Cao-Tăng trân trối, cách ngồi xem dường có vẻ kính phục và kiên sợ Cao-Tăng lắm vậy. Giây phút, chàng mới nói :

« Ôi, nghĩ ra thật lạ lùng biết bao! Thật chữ Cao-Tăng mới viết ra đây in hịch tuồng chữ viết thơ rơi không cáo tôi thuở nọ.

Cao-Tăng — Thì tuồng chữ viết thơ rơi không cáo người đó cũng là chữ viết tay trái vậy chớ là gì. Bấy lâu lão hằng để ý chiêm nghiệm về tuồng chữ viết, nên lão còn biết có đều nhiệm mầu ít ai rõ thấu.

Đăng-Tiết. — Thư Cao-Tăng, chẳng hay đều nhiệm-mầu ấy ra sao; xin Cao-Tăng giảng dợ?

(hai tiếp).

Nội Đông-pháp nầy có một mình nhà thuốc nầy bán rẻ hơn hết.
Quí khách ở lục-châu gởi thơ mua thuốc, hoặc nhiều hay là ít, không có tính tiền gởi.

Phần thưởng qui trọng

Cho những người hút thuốc **JOB**

Hãy nên hút thuốc JOB vì mùi đã ngon lại thơm, không khô cổ, may được *Bon prime* thì được lãnh đồng hồ trái quit bằng vàng, xe máy.

Cái *Bon prime* đó hình dạn như vầy.

Nó bằng một miếng giấy carton mỏng, vuôn vức sáu phân, một bên mặt thì có hình ông già hút thuốc JOB, còn bên khác thì có chữ hãng ký tên và có nhứt định trước thường đồng hồ hay là xe máy» Phần thưởng nói trên đây đều là đồ xứng đáng.

« Thuốc JOB trữ tại hãng BOY LANDRY ở gần nhà hát Tây.

Vậy chúng ta hãy nên hút ròng thuốc JOB hay là không hút thuốc.

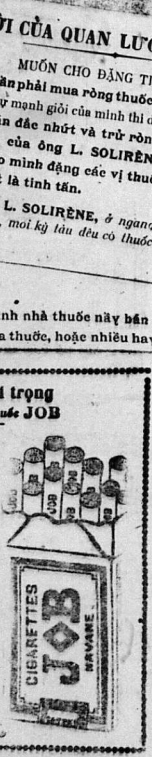

Một cơ hội nhứt hạng

Đèn manchon dầu lửa hay xăn, 220 bougies để treo nhà	25 $ 00
Đèn, ống đã cầm thạch bề cao 9m65, hong 20	23 50
Đèn chơn cao đá giả, chơn đồng dồi bóng, bầu phaily, hong 15	6 00
Lá cải theo đèn trên đây, có vẽ với lịch sự lắm	2 50
Đèn thau (cuivre), chụp than, tua cườm, hong 14 (giá cũ 6 $ 00)	4 90
Đèn cao, xi-kên, bầu xanh hay vàng, hong 14, giá cũ 2 $ 50	1 60
» » » » hong 10 » » 1 60	1 30
Đèn chong có vẽ vời, chụp, ống, tim đủ	0 95
» » xi-kên	0 45
Hộp lô tô để chơi, có 12 cartons : 0 $ 50. Thứ hộp cây, 48 cartons :	1 20
Chemise parure bỉ, 2 cols (giá cũ : 4 00)	3 50
» » 1 » (giá cũ : 3 50)	3 00
» suisse 1 » (giá cũ : 3 00)	2 50
» crépon supérieur, 1 col (giá cũ : 3, 20)	2 50
» sépby fleté 1 col (giá cũ : 2, 90)	2 30
» sport oxford : 2,50, crépon ou cellular : 2,20 et	2 00
Ống bơm đã để phụ tùng cho bịnh nhơn	1 60
Một bộ đồ phụ tùng, 4 món đã, bán riêng	0 40
Khuôn bánh tây đã kiểu, 12 cái (mua nhiều càng rẻ)	0 15
Vải trải bàn cờ đã hai phía bề vộng 1m40, bằng mỗi thước	1 40
Khuôn bánh đồng chơn kiểu đẹp : album : 0,40, postale : 0,30, viette	0 20
Đèn gấy thứ lớn có sọc ngũ sắc : 0,05 một cái, 0,50 mười hai cái.	
» trái bí » » » thứ to lớn : 0,15 một cái, 1,50 mười hai cái	
» » » » thứ lớn vừa : 0,10 một cái, một đồng mười hai cái.	
Bông giấy treo nhà, kiểu đẹp : 0,15 và 0,20 một dây rất dài.	
Khăn bàn lông có tua nhiều cỡ dày mỏng : 0,90, 0,65 và 0,45	
Mền tua trắng, bề dài 2 m : 3,00, dài 2 m 15 : 3,50.	
Giày đã bành bán có 4,95. Giày Heel-Foot bán có 3,20.	
Ballon trôn Meb, có vessie : 5,50. Ballon « Allo » có vessie : 5,50	
Ballon « Royal Meb » 18 miếng : 6,90 có vessie Balles tennis Spalding	0 65
Filet continental 6 balles tennis « Meb 1926 » réclame	3 00
Mua tới 50 $ 00 bớt huê hồng 10 %, tới 100 $ bớt huê hồng 15 %.	

Xin viết thơ xin từ mục lục : *NAM-CHẤN-HƯNG, 170, rue des Marins- Cholon.*

Foire de Kratié

(Combodge)

Trâu và bò 3.000 CON *bán tại chợ — phiên* KRATIÉ

LỜI RAO

Cho mấy ông chuyên nghề canh nông, mấy ông chủ điền, mấy ông chủ đất thổ hương và mấy ông lái buôn hay rằng : Mấy ông được hiệu hạnh đến mua trâu bò xứ Lào đem lựa lại lần thứ nhứt tại chợ phiên (Kratie).

Bán tại chỗ thì mấy ông mua, được chọn lựa mà khỏi tốn tiền mướn kẻ mua gồm và khỏi bị cầu giao giáo. Cuộc Chợ Phiên năm 1926, mở hồi tứ ngày 16 tháng giêng (15 Janvier) cho tới rằm tháng hai Langsa (15 Février).

Trâu bò chẳng phải đem đến mặt trực, nhưng mà muốn mua thì phải hơn là viết thơ trước cho Trên-trưởng Kratié (Cambodge) mà phải định số trâu bò bao nhiêu và ngày nào xuất hành.

Từ Saigon tới Kratié là 256 ngàn thước theo đường xe hơi, chạy ngang qua tỉnh Thủ-dầu-một, Bến-cát, Hớnquản và Snoul. Đường đi iuôn chẳng có đò đưa.

Từ Phnom-Penh tới Kratié thì tây và tàu khách trú có chạy thường ngày và chạy ngang qua tỉnh Kompong-Cham.

Thân-trưởng Kratié,
Ký tên : UT.

MỚI XUẤT BẢN

Sách :

Mẹo Annam (Abrégé de Grammaire Annamite) par P. Kỵ . 1 $ 00
Từ thơ (lome I) par P. Kỵ . . 1 00

∴

Tiểu thuyết :

Chuyện ly thường (trình thám tiểu thuyết) par Trương-quang - Tiếu 0 25
Cũng vì tình (tiểu thuyết lớp) dịch giả : Mme Lê-thị-Tuyến. 0 30
Bán tại nhà in Union, 157 Rue Catinat Saigon.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện hãy giờ bên nước Hoa-kỳ có một vị điền chủ đã : gần tri tuổi mà vẫn còn sức lực mạnh mẽ như người đương tuổi, ấy đương nhiên hồi; ấy nói nhờ sánh cả nghề ở người trợ người đồng cuả vào-ở làm công-nhơn.

Ngày nọ có một người đi thăm lang, hỏi thì cho biết tại đâu ông nay đặt hai hồi con mà cũng vậy lực không thua hồi xưa? Ông giả đáp rằng: Có chi lạ đó mà hỏi, cả đời thì trước hết ta cũng hay uống rượu một ly nhỏ rượu Quina Gintiana hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất tử.

Người khách nghe nói cũng có lòng, muốn một việc gương thu như ông, liền vô nhà sai trẻ đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gintiana mà đồng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói đều cả vậy theo sanh, cũng bắt rồi mua rượu ấy đem về mà uống bổ phan phần.

CÚNG CỬ THÓI CŨ

Lâm hoài

Bổn-báo vừa rồi tiếp được bức thơ dưới đây, xin đăng nguyên-văn để cho ai có phận trí phận trị thì lưu tâm mà giải cứu giúp.

Vinhlong le 18 Janvier 1926.

À Monsieur le Rédacteur en Chef du L. T. T. V.

Kính thăm ông cho đặng phước như đông hải, thọ tỷ nam san.

Sau đây tôi xin cho ông rõ rằng: chẳng biết sự nắt nhựt-bảo nầy tới chừng nào cho đặc! được. Tôi thường thấy các báo ta đã than phiền lắm phen rồi, mà xem sự tệ ấy càng ngày càng sanh nhiều. Ấy chẳng biết chuyện cớ tại nơi đâu mà ra???

Như bảo L. T. T. V. của tôi mua đây, ban đầu thì 9-10 bữa mất một số, 15n-lăn 5-6 bữa mất một số, còn như lúc nầy thì bữa còn, bữa mất. Theo trí ngu tôi tưởng trong ít ngày đầu đây chẳng còn số báo nào cả. Tôi biết rằng : L.T.V. xuất bản mỗi ngày, nhưng trừ ra những ngày lễ và ngày chúa-nhựt mà thôi

Vậy tôi có ý cho ông hay sự nầy đây, chẳng có đâu chi khác hơn là cầu xin ông có phương chi thế chi hay hơn nầy khi trước bày ra đặng trừ mấy con quỉ sống đó.

Nếu điều tệ nầy mà trừ được, thì tôi tưởng cho hàng Nam-kỳ độc-giả ta từ nầy về sau lấy làm vui lòng, đẹp dạ lắm vậy.

Mấy lời xin ông rõ cho.

LÊ-QUANG-CHÍ. (Vinhlong).
Một người đọc báo.

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH-HOI
Bureau : 133, Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠI TAI VINH-HỘI SAIGON
Hồi người Annam.

Nếu chư-tôn muốn cất nhà và xây vách tường cho chắc chắn và huê-mỹ, thì hãy đến tại hãng lãm gạch mới chế tạo hay là viết thơ mà mua gạch thì chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo kỹ càn, và chắc chắn nếu chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì dùng nó thì sự tốn kém cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắn hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường bội phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi một lần mà thôi chớ chẳng cần phải lô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng vôi Cảng-long và cát trắng ở Biên-hòa, nên tốt lắm, đã lớn mà lại dày hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng gạch có màu thì bổn hiệu có bốn lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị đặng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ hồi ám lập tức.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm ảnh thành Paris sẽ

KHÁNH-KỲ và CỔNG TI

54, Đường Bô-na (*Boulevard Bonnard*), SAIGON
Dây thép nói số 448 — Dây thép đỉ tắt Khánh-kỳ, Saigon

Lành rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình mình đủ sắc hình vẽ-bành mực lâu ; chuyên môn nghề rửa hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Đồng có bán bàn đồ để đóng chụp hình; Rửa hình và sửa kiểu rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, bằng dầu đủ các màu. Vẽ sống hoặc vẽ theo ý quí khách đặt, khi đồng ban muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giấy thép cho chủ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

MỚI XUẤT BẢN

TẬP BÀI THI

BẰNG SƠ HỌC YẾU LƯỢC

(Recueil de sujets donnés au Certificat d'Etudes élémentaires indigènes).

Góp nhặt các đầu bài thi năm nay đã cả *âm-tả, luận Quốc-văn, toán đố* và *bài dịch chữ Pháp.*

Có bài soạn sẵn làm mẫu—Lời chỉ đẫn và khuyên bảo học trò—Các đầu bài thường-tự

DƯƠNG-QUẢNG-HÀM
và DƯƠNG-TỰ-QUÁN
giáo-học soạn.

Dày 150 trang—Giá 0 $ 25—Cước 0 $ 11
Bán ở tiệm ông Nguyễn-văn-Của, 157, Rue Catinat — Saigon.

BỊNH KÉM HUYẾT BẠI CHIẾN RỒI!

Bịnh kém huyết đương hoành-hành một mình một cõi. Thời may có lít rượu bổ làm với vị Quintonine *vào thì chiến với bịnh kém huyết thành ra bịnh kém huyết phải bại chiến.*

Một chai Quintonine giá.. 0 $ 50
Có trữ bán tại Pharmacie Solirène, Saigon.

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ : Lục-Tỉnh-Khách-Lâu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Nghiêm nay đã sang cho tôi là M: Ngu-in-minh-Ngoc dit Chin-Tiếng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tỉnh khiết việc trong phòng đầu đã đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đầu đã sai khiến cho vừa lòng qui khách.

Còn ban nãy thì có chasseur gát, ban đêm lại hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đầu đó tôi đã sắp đặt yên rồ, còn như qui ông qui thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì chẳng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một cán, chia khóa mình cất, khỏi lo trầy trua chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy nguy nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý qui khách, nay tôi kính thỉnh qui ông qui thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà ngồi một lần coi có ý như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy lâm thâm cảm trong Lục-châu có lòng giúp cho đồng bang dặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÂU.
202 d'Espagne Saigon.

Một quyển sách hữu ích!

Mới xuất bản một quyển sách tựa đề «Les Administrations et les Services Publics Indochinois» của ông De GALEMBERT, Tham-biện hạng-nhứt ở Hanoi soạn ra. Mục-đích quyển sách nầy là biện-giải về Chánh-trị trong cõi Đông-pháp lợi ích cho những vị sắp ra thi Tham-biện cùng các hội thi khác.

Trữ bán tại nhà in *Union, 157, Rue Catinat — Saigon.*

Giá đây 888 trương, giá . . . 10 $ 00
Muốn gởi thêm 0 $ 40 tiền cước phí.

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RẬT CÓ CỦ
THỜ RẤT VÔ DA
THỨ MÀY CÙNG THUỐC
QUINOFORM
BỊNH NHƯ VIÊN TRÊN NAY LÀ VIÊN ĐẸP
MỘT THỨ THUỐC CHẾ BẰNG HÓA VẬT
đã đồng trung các thuốc Langsa

SÁCH MUA VUI

Mới xuất bản lần thứ nhứt cuốn sách « Contes et légendes du pays d'Annam » bằng tiếng Langsa của ông Bốc-phá Phát. Ai có đọc cuốn sách nầy rồi cũng biết giá trị nó thế nào? Tích xưa nhắc lại, chuyện trước dẫn ra, cách hành-văn của tác-giả rất rõ ràng dễ hiểu, chắc ai đọc tới cũng đều lấy làm thích. Truyện tích xưa rất thâm-trầm mà nếu chăng có người tìm kiếm lượm lặt thì lại càng ngày càng ít lo, lúng túng trong óc trí của các bậc lão thành với theo xuống lỗ, chẳng uổng lắm ru? In ra lần nầy có sửa rất nhiều lại cònthêm ít chuyện rất vui.

Giá mỗi cuốn..... 1 $ 20

Có trữ bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat — Saigon.

NÁ LẤY

Đã có nhiều chỗ gởi thơ khen nả lấy là có ích lắm. Nhà có tiền ở vườn nhờ nó mà ăn trộm không dám leo bánh, lại nhiều chỗ có khóc rằng có bắn ăn cướp trong thường phải bướm. Ghe buôn ban đêm có nả thì bỗi phải lánh xa. Bổn-hiệu bày giờ có bán một thứ nả có máy có dưới như súng, bắn lẹ và đi xa lắm — 3 $ 50 một cây, tiền gởi riêng tùy xa gần.

BÙI-QUANG-NHIO, Bentre.

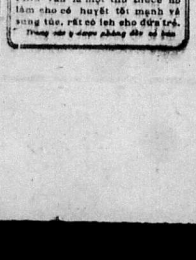

Đàn bà có con mà bị đau đớn và một mỏi thì mất sức, vì huyết càng ngày càng hư.

Ấy vậy hãy coi đài thăng nên mình phải làm sao cho huyết sung túc mới được. Là mạng trẻ con do nơi đe mà ra. Tế thì những người đàn-bà có con mà muốn bổ huyết trong lúc cho con bú phải uống thứ *PILULES PINK* vẫn là một thứ thuốc nổ làm cho có huyết tốt mạnh và sung túc, rất có ích cho đứa trẻ.

Trong nhà y dược phòng đều có bán

Grand Cinema du Centre
105. — Rue de Paris
CHOLON

Viện hát bóng sáng trên màn ảnh Tây, Tàu đã thông

CÓ TRỮ NHIỀU BÓNG TUỒNG
hay tuyệt-diệu

Ai muốn mua hay là mướn để hát lại xin mời đến thương nghị.

Sẽ tính giá rẻ

Hỡi Công-bào !!
Hãy nhớ tri-thức !!

Chánh nghĩa-vụ đồng-bào ta đương thời thì quốc-khí thương-mãi, chấn hưng công-nghệ trong xứ nhà.

Hãy giúp đỡ các nhà thương-mãi công-nghệ nước ta, ấy là một đồng quang-bộ, các nhà tri-thức Việt-Nam nên chú ý.

Nước giàu thì dân mới mạnh.

NHÀ MÁY
Nguyễn-Thanh
CỦA ANNAM

Nhà máy NGUYỄN-THANH ở tại kinh-thành Saigon có mua bán lên gạo, nên mời mấy ông Đốc-chủ công nuôi ông mua bán lúa vui lòng đem bán lúa tại nhà máy chúng tôi.

Bi sớm mai, chúng tôi ở tại nhà giấy, số nhà 82, đường Pellerin Saigon tục kêu là Kho cảng.

Muốn chiếu, ở tại nhà máy NG.-THANH Vinh-hội Saigon.

NG.-THANH-LIÊM và TRẦN-VĂN-NHIỀU
Gánh mới

CUỐN TẠP-CHÍ CỦA HỘI KHUYẾN-HỌC

Cuốn Tạp-Chí nhứt của hội Khuyến Học chẳng bao lâu sẽ xuất bản.

Vị nào có muốn dùng xin gởi thơ cho M. Trần-quang-Nghiêm gởi nhà in Union, 157, Rue Catinat Saigon.

CHO LẠI MƯỚN CHO NHỮNG NHƯỜNG MUA
xe máy hiệu MALBROUGH
MỚI KHÉO, CHẮC CHẮN GỌN GÀNG

Nhà ĐẠI-ÍCH ở Cholon đường Marins số 288-290, kính tới cùng chư-vị rõ rằng: Kỳ đua xe-máy mua nầy hãng ĐẠI-ÍCH không có dự đua. Nghĩ vì mỗi kỳ đua rồi, chư-vị chẳng rõ, nay hãy để ít tại *NƠI NGƯỜI DỰ ĐUA* không phải như nơi *CÁI XE KHÔNG* mà đặng.

Vì nghĩ như vậy mà hãng ĐẠI-ÍCH khỏi tốn hao trong kỳ đua mua sắm và cũng nhờ thế mà tức đã phép tới vị nào mua xe-máy hiệu MALBROUGH thì hãng sẽ vui lòng cho lại 10 phần trăm. Các người hàn xe-máy muốn mua hãn lại thì hãng cũng sẽ cho hoa-hồng như vậy.

Giá đã khiếp nơi, chính « Lãnh bán giống ngoài ».

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

Bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat - Saigon

Sĩ-Hữu Bá Hạnh dạy phong-hóa lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn . . . . 0 $ 50
Ấu-Viên Tất Độc, dạy phonghóa lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn . . . . 1 . 00
Hai quyển sách nầy của ông Trần-phong Sắc soạn ra đã được Hội-đồng khảo duyệt nhận đúng. Sự hiểu ích của hai quyển sách nầy chẳng cần phải nói ra, chỉ xin trích trong mỗi cuốn ra đây, một đoạn tựa cho quốc giải :

Sĩ-Hữu Bá Hạnh

In đôi quyển để dạy trẻ rất đã.
Mua ít tiền mà cho trẻ đặng nhờ.
Vỡ sanh kết cách, giữ nhà.
Kẻ thế 200 bức, nên nhớ.

Ấu-Viên Tất Độc

Trước đang vẽ sanh làm gốc,
Sau khuyên sự thế nên lòng.
Đạy con cháu giỏi, ở hòa chẳng,
Trên nối đã đời gốc tổ tông.

ĐÈN *khi ra đồ phụ tùng đèn khí. man-sông hiệu « WIZARD » nổi lửa, dùng theo các kiểu*
Mua sỉ và bán lẻ tại cửa hàng
TRẦN-QUANG-NGHIỆM.
200 Rue d'Espagne Saigon.

DỊP TẾT TỚI ĐÂY

Các ngài nên mua một cái xe hơi hiệu « CITROEN » kiểu rất đẹp, 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi. Thứ hiệu xe nầy là thứ của người Annam ưa dùng hơn hết

Xin do nơi hàng :

Société Anonyme des Etablissements BAINIER
AUTO-HALL. — Saigon.

MÀ THƯƠNG NGHIỆP

MỚI THƠM HIỆU BERTHUIN

PACHOD Frères & Lyon Cie

THUỐC DIỀU HIỆU:

« HỘT XOÀN »

(Kim-cang ngọc)

Thuốc điều hiệu « HỘT XOÀN », chế tạo tại một hãng lớn ở tại xứ Alger, tên là hãng *Mélia huynh đệ*. Hãng nầy đã đạt danh trong cả hoàng-cầu, ai ai cũng đều biết.

Thiệt là lựa rồng thuốc tốt nhứt hạng mà làm thứ thuốc điếu nầy, nên mùi nó đã thơm thơ mà lại nhẹ khói.

Ít có nhựa độc, lại không khô cổ, để lâu không sầu mọt, không phai mùi, nên chư quí khách ưa dùng thứ thuốc nầy lắm ; tuy là hãng L.U.C.I.A. mới đem lại, trử bán bên Nam-kỳ chẳng bao lâu, mà người người đều biết danh là thuốc tốt.

Lấy tên « HỘT XOÀN » mà đặt hiệu thuốc điếu nầy đây, là vì hột xoàn giúp phước cho người đeo. Vậy cũng cầu chúc cho chư quí-khách thường dùng thuốc nầy, được sự may sự phước.

Trử bán tại hãng L. U. C. I. A. Saigon, đường kinh lấp, môn bài số 34 và trong các tiệm chập phố lớn (nhà hàng) ở Saigon và các xứ trong cõi Đông-pháp.

Rất hữu dụng — Rất cần ích

Ca-nôt hơi, Ghe thuyền có máy

Cho các vị đồn điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.

Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài.

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy mác khác.

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng văn vân không buộc phải mua

SOCIÉTÉ D'ETUDES & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE
160, Rue Paul-Blanchy, Saigon

BUỒN LÒNG NÊN THỞ THẺ

Xin Chánh-phủ mở lượng cao-minh

Tôi vẫn tài học nhơm nhơm, song có người đều đắc nên thấy cũng đáng chút ít rộng xa ; ấy cũng nhờ các bảo.

Số là tôi cũng có xem nhiều báo thấy nhiều công trí-thức cao minh, ông luận bề nầy ông luận bề khác, kêu ca ngỏ hầu cho Chánh-phủ xét giảm cho những đẳng giáo lêng (instituteurs communaux) bị giải giảm. Thật là rất buồn biết bao ! Mà Chánh-phủ cũng chưa thấy nhứt định cho phía ấy số tiền nhỏ nhoi chi ân khi dưỡng lão. Nghĩ nói đến chừng nào càng thêm bi-cảm chừng nấy.

Xét lại cho kỹ thì nghĩ mà thêm thương cho những ông ấy có công với nhà-nước dạy trẻ em hết 15 năm người 20 năm. Đến bây giờ nhà nước chế không đủ sức dạy phần nhiều kẻ nhỏ mới tấn lên học cao rộng hơn, nên nhà-nước dụng, còn mấy ông mấy ông già và bợt ít phải tiền bớt (ấy mới là trẻ khôn quá, gần lo lắm). Hồi nào mấy ông ngồi dạy từ chữ (alphabet) cũng tỷ như cái rừng chông gai kia trắc trở mấy bông ruồng chung quanh gần thành khoảnh mà chẳng đặng hưởng nhờ cho trột đời. Vậy cũ xin Chánh-phủ mở lượng hải hà cho mấy ông giáo tập ấy một số tiền nầy cũng chẳng có chi mà tổn của nhà-nước ; như kẻ nào già quá lớ lẩn thì chẳng nói chi, chẳng bao lâu rồi cũng xuống lỗ. Còn như kẻ sồn sồn còn làm việc được, phần nhiều thì nhà nghèo khó vợ yếu con thơ. Bây giờ ra rày sầu cuốc bẩm thì không nổi. Nên ngưỡng trông Chánh-phủ cho mấy thầy ấy hoặc làm biện lăng hoặc làm biện thầy, biện chép từ giấy cho làng, tổng, cùng giữ thông cho trong làng poste (ưa ale) bây giờ đâu đâu lại không có thông thạo. Mới là khỏi thất công cho các làng đang mấy thầy giáo đương quyền làm việc, nai ưa cũng được phép tôi chả nộ trong tổng trong hạt đặng dự vào vựa hương chức, đặng xỷ tên trong xã-tuc thang thứ xuất lang tránh khỏi các điều ác-tệ của nước làng nào hay ăn hối lộ của dân và tiền công nhọc của làng cũng có giảm bớt đều tạc tệ ấy được. Mấy đều xin đây thật là hướng toan vô hại. Cũng như thế chức cho biện lăng biện làng hầu coi sóc các công chuyện trong làng thật rất có ích lắm. Và lại mấy thầy cũng khỏi những đều tội nghiệp. Cũ xin mấy đều nầy ngỏ hầu Chánh-phủ nạp dụng. Ngông thay ! trông thay !

Tế-sĩ
NGUYỄN-HỮU-CẢM
Longxuyên

THUYỀN

TÔ-HUỆ-SINH 3 cuốn (trọn bộ) giá... 0$25
OÁN-HỒNG-QUÂN 1 cuốn (con tiếp) giá... 0$20

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tại nhà nầy có bán sẵn và bán lẻ các thứ vàng lụa, kể ra sau đây :

Satin (lẻ Tây), trắng và đủ màu ; gối chuồm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, đầu có giật nhiều lắm, cũng không phai không trết 4$00 một thước tây.

Lục-soan làng-chiếu, trắng, từ 3$00 tới 3$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh ; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thương hạng, thiết trắng, dệt rộng bằng tơ Thương-hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 0$20 một quản.

Lãnh đen (ba lăng đen huyền, không trở không đỏ lòng), khổ rộng 0m80 giá 0$20 một quản.

Lãnh đen (ba lăng đen huyền, không trở không đỏ lòng) khổ trung 0$60 một quản.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thương-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại giảm, dệt rất kỹ công, đáng cả hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta đặng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là : tiên nghĩa chi hiệu lợi.

Vì muốn trí danh trong lục-châu, nên bổn-hiệu kính lời cho chư quí khách hay ; nếu ai muốn mua bốt cầu là nhiều ít, xin viết thư cho hàng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lĩnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới tin chắc lời rao nầy không phải là lời [illegible].

Khả đề LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu kho — Saigon.
Kính cáo.

HAY CẨN THẬN

Hễ có đồ chi bày ra mà coi bộ thiên-hạ thích dùng thì liền có đồ giả-mạo. Cho nên khi nào qui-vị có mua Quintonine *thì phải nài cho được hiệu thiệt, đừng thèm đồ giả mạo.*

Vì Quintonine *thay vì chất cất Quinquina. Hòa một chai* Quintonine *trong một lít rượu chác thì đã thành một thứ rượu bổ vô hạng, khác vì thì chẳng có thứ rượu nào sánh kịp.*

Giá mỗi chai 1 0

Có trử bán tại Pharmacie Solirène Saigon.

CHƯ' TÔN!
ai muốn ngăn ngừa che thân
CHO KHỎI ĐAU
NHƯ LÀ
Khan cổ, đau độc giọng, yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỜN
VALDA
Hơi thở đã thơm mà lại được Khỏi ho cảm mau thương hàng Dầu có thở hít bụi bặm độc đáy hay là có vật độc.
Thì cũng Khỏi lo đau
Còn có đau!
Số mũi. Khan cổ. Khac tiếng, nóng hành cảng lỡ ho
thì công cụ đăng THUỐC
PASTILLES VALDA
— ngậm thong hơi tốt tươi.
Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm
Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẨI

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI BỀ BÁN
HIỆU NÓ LÀ :
CON SÓ
Càng như đầu sáng hiệu *CON SÓ*.
Không có thứ nào bằng.
Dầu hiệu *CON SÓ* là tốt.
Hãy thấy thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác.

THUỐC VÀ SINH
ĐAU MÌNH VÀ ĐAU LƯNG

Những bịnh đại-khái mà chúng ta thường đau là : đau lưng, đau rêm cả mình, đau thức ngủ lưng, đau trặc gân cả, đau gân bông, đau thay là sưng lác-lẻo, bịnh nầu và lại sự cảm mạo nó làm cho nhức đầu, đau gân cốt, thì cũng trong bịnh tiểu tiện mà ra.

Vậy thì thuốc PILULES FOSTER trị nhứt khác mấy bịnh ấy, nó đẹt bịt đau lưng, đái thông và nó hồ tiện.

Thuốc nầy nóng nó vô lại và thấy các bịnh đau thuyên giảm tức thời, có lại làm cho máu mạch trở ra tốt.

Chuyên nghề cất thuốc FOSTER tại đường Saint-Honoré, Paris — F.

Có trử bán tại nhà thuốc L. SOLIRÈNE

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE
84 — Rue de Canton 92 — Cholon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG — PHỤ-TỬ LÝ-TRUNG HƯỜN

Phàm hễ khi trời thì hạ xuống, khí đất thì lồng lên, âm dương hiệp nhau mà sanh sanh hóa hóa ; con trong nhơn thân cũng vậy, âm dương phải cho điều hòa thì mới được mạnh giỏi sống lâu. Nếu thanh-dương mà sa hãm, trược âm lại lồng lên thì trăm bịnh đều nhơm đó mà phát ra nên phải có thang Lý-trung dùng vị phụ-tử vị quân, chế luyện ra mà làm huờn, gọi là PHỤ-TỬ-LÝ-TRUNG-HƯỜN mà trị tà mới thấy công hiệu.

Phàm hễ chơn dương bất túc thì ăn uống chậm tiêu, đại tiện không thiệt, sôi ruộc đau bụng, tay chơn bải hoải, sợ lạnh ưa nóng, hay ói nước giải, hoặc sanh chứng rét, trung-khí hư hư, hành phòng bất tiện, hoặc mạch đi yếu ớt, v... thì phải dùng gừng lùi vào đại-táo nấu nước uống với thuốc hườn nầy.

Huờn PHỤ-TỬ LÝ-TRUNG nầy có tài làm cho thông kinh-mạch, đại biểu lý ; hễ ai tỳ-vị tanh yếu, ăn uống chẳng tiêu thì phải uống nó cho nhiều mới thấy công hiệu.

Chư-tôn quang-cố xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông Phật của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm.

Mỗi hộp 2 huờn là..... 0 20 — *Mỗi hộp 4 huờn là.....* 0 40

Nguyễn-văn-Thiết
QUẢN-LÝ

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU
Hôtel de France
155 — Rue Catinat N° 155 — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
Place du théâtre, SAIGON

CRESYLINE
MAGNIER

assainit la maison
chasse les insectes
détruit les microbes.

Tẩy sạch uế trược
giết chết cả loại côn trùng và vi trùng độc ác

Giá rẻ mà lại tốt hơn các thứ khác giá 0 50 một thùng nhỏ

VÁY MÙNG bề khổ rộng 0m80.
LÁNH XUYÊN Bắc-kỳ đủ mỗi kiểu
XIN HỎI GIÁ LẤY KIỂU MẪU
échantillons
TẠI TIỆM
ĐỒNG-THỊNH
rue de la Soie — Hànoi
MUA SỈ
BÁN LẺ GIÁ RẺ
Lời nhiều

N° 6

GIAI NGẪU

Tự Thiên Thành

(Ái tình đoản thiên tiểu-thuyết)

« Người đâu gặp gỡ làm chi,
trăm năm biết có duyên gì hay chăng ».
NGUYỄN DU.

(Tiếp theo)

Tôi ít khi đến nhà chơi tại đây. Thường tôi hay đem nó chơi trong sở thú.

Thầy nghe nói lấy làm lạ hỏi rằng : Vô trí sở thú ? không có xa sao cô ?

Bẩm thầy, không xa gì ; lại đường Đề-thanh đi thẳng chừng một khắc đồng hồ thì tới.

Thầy thấy nàng đối đáp lại mau mắn như vậy, thầy rất mảng lòng. Thầy đang nói lắm lắm tới, thoạt có một bà già bước tới ngồi xuống nơi ghế xanh đó. Thầy rất bất bình, mà ghế nhà nước người người đều được phép ngồi, không sẽ noán cũn ai được. Bởi có bà già ấy, nên thầy phải sẽ giảm cho nàng. thầy không dám hỏi hơn nàng chi nữa hết. Thầy trông cho bà già ấy đứng dậy đi cho rồi. mà bà cứ ngồi đó hoài (mà phả đám)

Để vậy thầy lại thấy ông Trang-sư bên đường Catinat đi qua. thầy bèn đứng dậy nói với nàng rằng :

— Người tôi nghĩ chừ nầy giờ đã về đó. Tôi xin kiếu cô.

Thầy đứng dậy kêu tớ, rồi thầy không biết làm sao mà gặp nàng lại cho đăng nữa. thầy bèn day lại nói :

— Có nghĩ chơi. tôi về trước.

Nàng chẳng là không chủ ý về lời nói, nên cũng đáp rằng :

Dạ, thầy về trước....

III

Cái nhà của ông thầy kêu thì ở tại góc đường và nằm cao lắm, lại có cửa sổ đứng ngó ra thấy cái ghế xanh đó. Thầy ngồi lúc ông thầy kiện đưa đờ và chỉ về cho thầy thấy thầy chạy ra đóm cửa sổ mà ngó chừng hoài. Bởi vậy nên thầy thấy được rõ nàng ấy đứng dậy cầm tay thầng nhỏ mà dắc đi. Thầy dòm theo thì thấy nàng vào trong đường hẻm bên kên.

Người ta đi đâu mặc người ta mà thầy ngó chừng theo chi vậy kia ? Thật thầy cũng không biết sao mà trả lời, song bởi nàng ấy hay nhiễu thầy lắm. nên nó bắt thầy như tiếc và như muốn biết cho đăng nàng ở đâu

Thầy ở tại phòng việc ông Trang-sư mà nói chuyện đâu chưng nữa gần đồng hồ rồi thầy ra về Khi về thầy có nói :

Ít ngày đây, tôi sẽ đến viếng ông nữa.

Ông Trang-sư nói :

— Chưng nào chẳng được. Tôi sẵn lòng bày hầu và phân giải cho thầy.

Thầy khi đi về có đi với đường hẻm bên-kên, đi mút hai dãy phố hai bên rồi thầy mới trở ra, mà thầy không thấy nàng, cũng không hỏi được nàng ở căn nào. Thầy bèn lên xe kéo mà về Cholon Trên xe thong thả một mình, thầy cứ mơ tưởng nàng ấy hoài. Thầy nhớ lại mấy lời nàng nói tại chỗ ghế xanh, rồi thầy lại tưởng thầm : mà nàng có chăng có con ta biết tính sao ?

Thầy tưởng vậy rồi thầy xét rằng không nên nhớ đến nàng ấy nữa, vì nhớ đến thì chẳng có ích gì mà nó lại làm cho mờ mặt trí khôn. Phải cố nàng đi, phải quên nàng đi thì mới là khỏi sanh việc rối rắm trong tâm. Thầy nói vậy thầy tính vậy. mà sao trong trí thầy cứ mơ tưởng nàng hoài, quên không đặng, nó làm cho thầy tư tưởng thất thường. Thầy nghĩ rằng thầy là một người danh giá, con nhà tích đức, mà thầy lại đánh, lại đâm phá cái gia cang của người ta hay sao. Thoãn như thầy may mà đặng lấy lời nàng đi nữa. thì trể lấy mới sao ? nàng ấy mới sao ? Thầy xét biết như vậy, thầy định rằng thầy sẽ không làm đều quấy, mà cái lương tâm của thầy lại muốn biết cho rõ nàng ấy là ai, chồng nàng là ai? cuộc sanh nhai thế nào.

Thầy về tới nhà. việc nhà mấy thầy không có tới cho lắm. cơm nước xong rồi, thầy vào phòng nghỉ sớm. mà thầy nửa không được, nằm thao thức hoài ; hồi lâu, thầy thoạt nhớ lại, thầy bèn ngồi dậy, lại phòng viết lấy chia khóa mở một hộc tủ bàn viết ra mà lấy một gói thơ của thầy gởi cất tại đó. Gói thơ ấy là những thơ của anh thầy gởi cho thầy khi thầy còn học tại Hànội.

(Coi tiếp)

TIỂU QUẢI

Mít. — Nầy, anh Ba, sướng quá, kể từ mai sáng đây thì tôi được phép tự do mười lăm bữa.

Xoài. — Phép tự do gì đó ?

Mít — Mai sáng vợ tôi đi xe lửa về thăm bà gia tôi tới nửa tháng mới về. Tôi tự do, đi sáng đêm cũng không ai biết.

SAIGON.— IMP. DU LUC TINH TAN-VAN — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRE — *Le Gérant :* LAM-VAN-NGO.

Số mua : 2600 $
Saigon le 23/5/1920.

XE MAY ĐẠP
CỦA HÃNG M. CAFFORT
HIỆU :
« ALCYON »
KHÔNG KẺ THỬA ÁI

Đua đường trường cùng là đua tại trường thì hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1925, cuộc đua *Saigon — Hanoien — Saigon* 60 km. *M. Didou* hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1925, cuộc đua tại trường đua :
1.000 thước *M. Célicourt* hạng nhứt cỡi ALCYON.
20.000 thước *M. Tran-van-Chanh* hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.
N° 23, 30, 32, Rue Catinat. — SAIGON

COI CHỪNG....

TẠI CÔI ĐÔNG-PHÁP NÀY CÓ MỘT
BẢN ĐỦ THỨ KIẾN

Gong vàng, mạ vàng, dầu mỏi thiệt và giả.
Kiến cho những người đi xe hơi dùng.
Thử thiệt dài, không bể (hiệu Triplex).
Ống dòm, thứ trong như ngọc; kiến lấy lửa.
Hàn thử biểu (Thermomètre) và ẩm tinh biểu (baromètre).
Kiến cho những người cận thị, con mắt lờ và những người có bệnh đau con mắt.
Cô thứ trắng và thứ màu, đề mang đi nắng.
Cô thứ chế riêng, nhẹ nhàn, đề cho những người con mắt kéo mày và những người cận thị nhiều.
Cô thứ kiến hai mặt, đề coi xa và coi gần.

Giá gong bằng dầu mỏi thiệt, giá từ.....	4 $ 50	
Giá gong xi vàng, giá từ.....	2 00	không có kiến
Giá gong nickel, giá từ.....	0 60	
Kiến mang đi nắng, giá từ.....	0 80	

COI CON MẮT KHÔNG ĂN TIỀN
ĐẠI DƯỢC PHÒNG L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây.
SAIGON

C.J.BONNET

MẤY BÀI CHO ĐĂNG CÁI KINH
NGƯỜI CỜI NGỰA NÀY
Bài thơ-tiên muốn mua bằng lạy

CÁC PHỤ-NỮ'

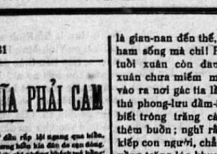

Các Bà thường vẫn ước ao làm sao cho con được sức-khỏe mạnh-dạn, không đau ốm khi nào. Tường việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bé được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phổi hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột LA FARINE LAROUSSE ở các nhà bào-chế cũng đều có bán.

ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP
Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
SAIGON

Công văn

Vì lời nghị quan Nguyên soái Nam-kỳ, ngày 16 Octobre 1925.

Định cho những người kê tên trong bản sau nầy khẩn đất những sở đất nhà nước có số hiệu họa đồ kê trong bản ấy, theo các khoản định sau nầy.

HẠT-RẠCHGIÁ
Tổng Thanh-bình — Làng Vĩnh-hưng

TÊN HỌ người khẩn	SỐ HIỆU Tờ họa đồ	SỐ HIỆU Số đất	Số mẫu sào m. s. th.
Nguyễn-van-Bỡn.	2	1	12 03 85
id. ...	»	2 (1 phần)	12 90 25
id. ...	»	2 (1 phần)	14 35 81
id. ...	»	23	12 97 58
id. ...	1	11	6 30 00
id. ...	»	15	13 79 00
			72 45 49
Huỳnh-khai-Thai.	»	16	16 60 00
Lam trọng-Thanh...	2	37	28 43 75
id. ...	»	38	8 24 20
id. ...	»	39	14 87 50
			51 55 45
Lâm quan-Sac...	»	33 bis	26 85 50
id. ...	»	66	2 00 15
id. ...	»	65	0 48 25
			29 33 90

Người khẩn phải đóng thuế đất ấy lập tức.

Bất khẩn nầy chẳng đăng bán hay là nhượng cho người ngoại - quốc mà không có phép quan cho trước cho minh bạch.

Sự bán hay là nhượng mà trái các khoản định trước đây thì phải bị hủy bỏ vì sự cang hệ chung.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 10 Décembre 1925,

Định cho phép M Huynh-quang-Sưu thế cho M. Tran-khac-Nhuong trong các quyền phép và các khoản giao ước phải tuân hành theo, về hai sở đất nhà nước đặt thành 69 mẫu 56.35 và 192 mẫu 28 12 tọa lạc tại làng Anxuyen, tổng Quanlong, hạt Baclieu, nguyên đất nầy đã cho M. Tran-khac-Nhuong khẩn tạm vì lời nghị ngày 18 Janvier 1912.

Nay định cho M. Huynh-quang-Sưu phải tuân hành các khoản giao ước với M. Tran-khac-Nhuong trong lời nghị ngày 18 Janvier 1912 nói trên đây.

Bất khẩn nầy chẳng đặng nhượng hay là bán cho người ngoại quốc mà không có phép nhà nước cho trước cho minh bạch.

Bán hay là nhượng mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì việc chung.

Quan Tham-biện chủ-tỉnh Bacliêu lãnh thi hành lời nghị nầy.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 10 Décembre 1925,

Định phép cho kế hưởng gia-tài của Luc-van-Kien thế cho M. Ha-hao-Hiep trong các quyền phép và các khoản giao ước phải tuân hành theo, về sở đất 479 mẫu 60 (25 mẫu sào sửa lại sau khi phân ranh hàng) tọa lạc tại làng Thanh-hoa tổng Giangninh (Bacgiang) đất nầy cho khẩn tạm vì lời nghị ngày 19 Septembre 1900.

Nay định cho kẻ kế hưởng gia-tài của Luc-van-Kien khẩn đất sở đất ấy theo như các khoản sau nầy :

Sở đất khẩn ấy không đặng nhượng hay là bán cho ngoại quốc mà không có phép nhà nước cho trước cho minh bạch.

Nếu nhượng hay là bán mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự chung.

Quan Tham-biện chủ-tỉnh Rachgia lãnh thi hành lời nghị nầy.

Vì lời nghị quan Nguyên - soái Nam kỳ ngày 10 Décembre 1925.

Định cho phép M. P. Alinot thế cho Mme Nguyen-thi-Cang trong cái quyền phép và các đều giao ước phải làm theo, về sở đất 50 mẫu tọa lạc tại làng Kien - dien, tổng Binh-thanh-thuong hạt Thudau-mot, đất nầy đã cho khẩn tạm vì lời nghị ngày 18 Juin 1918.

Định cho M. Alinot một kỳ hai năm nữa kể từ ngày Juillet 1925 đặng làm cho thành thuộc hoàn toàn sở đất ấy.

Vì lời nghị quan Nguyên - soái Nam-kỳ ngày 10 Décembre 1925.

Định hủy các quyền phép đã ban cho mấy người kê tên sau nầy trong tờ vì bằng đã đề ngày 25, 26 và 26 Août 1919 :

1. — Tên Samavoula vanjour, về 25 mẫu 30 trong sở đất khẩn 35 mẫu 30 tọa lạc tại Phuoc-thien (Bienhoa) ;

2 — Tên Ngun Hoa, về sở đất khẩn 50 mẫu tọa lạc tại Tanphu và 168 mẫu 90 trong sở đất khẩn 208 mẫu 90 tọa lạc tại Tanphu. Tan-hien và Thien-quang (Hienhoa).

Đất nầy buộc nhập lại làm công thổ quản hat khỏi phải bị nợ nần và sự cầm cố chi nói đến.

Người bị hủy quyền phép ấy phải đóng cho kho quản-hat đã mà đền bồi thiệt hại, mỗi sở tiền và định là một phần mười giá tiền đất giá và trả buê lợi định mỗi năm là 12 đồng trong mỗi một trăm đồng giá tiền của đất.

BÁO LỤC-TỈNH BẢN LẺ

Từ nay, báo « Lục-Tỉnh Tân-văn » có để bán lẻ tại nhà-hàng bán cơm-tây và cà-phê hiệu « Tân-Lập » ở Saïgon. Vậy thì lấy lịm liền cho bà-bánh ở Saïgon muốn xem báo biết bao !

NGẬM MỘT HƯỜN
VALDA
TRONG MIỆNG
Thì Khỏi đau đốc giọng. Khan cổ, Khỏi nóng lạnh sổ mũi, và lại Không ho.
Có nghệt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc Ly thì cũng hết liền.
— ÂY LÀ —
một thứ thuốc thần hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao và tức ngực.
THUỐC HƯỜN
VALDA
có bán cùng trong các tiệm thuốc
Có mua thì nhớ coi hiệu nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
cấm chước giả

TIỆM ĐỀN XANH

Ai còn lạ gì mà không biết TIỆM ĐỀN XANH tại Chợ-mới Saigon đây Chả bản vải là tiệm CHIÊU-NAM-VIỆN ? Tiệm nầy bán thiệt rẻ không đâu sánh hằng. Ấy là nói chuyện bình lẻ, chi như bán sỉ thì lại có huê hồng rất cao. Bởi vậy mới dám đại thỉnh rằng :

Cũng một giá thì hàng của CHIÊU-NAM-VIỆN *tốt hơn.*
Cũng một thứ thì giá của CHIÊU-NAM-VIỆN *rẻ hơn.*

Kể nhôn lí môn hàng chớ không thể biên ra đây hết được !

Máy hát từ 23 đồng, 32 đồng, 43 đồng, 52 đồng, đĩa hát Cải-lương đĩa hát bội, đĩa Quảng-đông, đĩa hát thầy (Cuomên) ; áo mưa hằng Cao-su ; 10 đồng, 12 đồng, 16 đồng, hằng Gabardine : 14 đồng, 23 đồng ; khăn choàn hằng laine : 2$50, hằng tơ : 5$50 ; khăn đồng hằng nhiễu bombay 2$50, 3 đồng ; nón nỉ bla lớn : 5$80, 4$50, 6 đồng ; bia nhỏ : 3 đồng, 4 đồng, 3$50 ; đồng-hồ đồ kiến như kiến nhà-thờ : 44 đồng, 50 đồng, 52 đồng, 56 đồng, 58 đồng, 60 đồng, 70 đồng ; đồng-hồ reo hiệu Tây 2$50 ; hiệu Huê-kỳ đánh thức 15 hiệp hay một hiệp : 7 đồng, thứ thường : 3$40 ; thứ coi ban đêm được : 4$90 ; đồng-hồ bỏ túi bằng vàng Huê-kỳ bảo lãnh 5 năm : 7 đồng, bằng loại kim trắng : chạy 8 ngày, bảo lãnh 8 năm : 8 đồng ; đồng-hồ deo tay bằng vàng Huê-kỳ hiệu CARR : 8 đồng, 10 đồng ; bằng loại kim trắng : 10 đồng ; đèn rọi bỏ túi, có pile sẵng : 1$80, 2$20, 2$50, pile riêng 0$40 một cái ; chỉ may máy hiệu đầu ngựa (không bán lẻ) 2$70 một lố, v. v. . . . còn hàng lụa thì tây theo giá chợ.

Thơ và mandat thì đề cho PHẠM-VĂN-NGỌC.
Directeur de la Maison CHIÊU-NAM-VIÊN.
85 rue Vidnot, Saigon. — Téléphone : N° 565.

M. Michel ROBERT
THỢ ĐIỆN KHÍ CHUYÊN MÔN
Cựu quản-lý xưởng máy của ông J. PAUMIER
102, đường d'Espagne (gần Chợ-mới Saigon)

Lãnh sửa và thay đổi các thứ máy điện khí.
Lãnh nhận Dynamos Magnéto, các thứ kiểu
Lãnh bơm hơi và sửa các thứ bình đựng hơi điện (accumulateurs).
Lãnh làm hoàn toàn các thứ máy xay lúa gạo.
Lãnh chuyển đây đến và gắn đến cho các nhà mới cất.
Ateur.
Lãnh làm các thứ pompes hơi điện.
Dẫn thẩy nhập điện hằng pompes hơi.
Cho ăn đây đến và hơi điện cho các nhà in.
Lãnh ráp máy điện khí, hơi bao nhiêu cũng đặng.
Có bán và lãnh ráp thang máy, máy cất đồ nặng bằng hơi điện khí.
Làm hết các công việc về điện khí, quạt máy, dynamos đủ thứ kiểu.
Cho mướn quạt máy.
Máy điện đăng trong việc thuốc hiệu CHARDIN.
Công xưởng đo nơi chỗ nhơn cai quản và có nhiều tay thợ thiện nghệ giúp việc.
Cho giá rẻ cả bề các công việc không đi lừa.

ELECTRIC Entreprises

Trước khi các ngài muốn đặt làm các công việc nói trên đó xin đến Lối M. ROBERT thì đặng sẽ vui lòng chỉ bảo các điều cần ích cho các ngài biết mà không tính tiền công chi hết.

Giờ tẩm hầu kề. Bề lặng nắng chang chang ;
Cuộc vui chơi nơi bãi biển. Thoản bườm lước ngoài khơi
NGƯ ÔNG KẺ BẢI HẠT
Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, há chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm dấu tích !

Hãy đến lựa mua máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý.

PHARMACIE PRINCIPALE
ở ngang nhà hát tây, Saigon

Bản-hiệu rất vui lòng đem đồ các kiểu ra cho các-ông chọn lựa

Feuilleton n° 81

NẶNG NGHĨA PHẢI CAM

« Ý đâu rẽ lối ngang qua biển,
Mượng kẻu kia đến đó cạn dòng.
Tưởn chi những khách-tình khác!
Thường hay nên phải vẹn vòng trước chuyện ».

HỒI THỨ VII

(Tiếp theo)

Thật nàng trông cảnh vật ấy, phút bất đau lòng xót dạ chẳng biết đường bao ! Cho đến nỗi có nhiều khi nàng cái mặt ngó xuống lần nước chảy dợn xao, chấp-chóa bóng trăng trên dòng đây, lại đường như nghe có tiếng ai nói vẫn-vẫn mà rằng : « Kiếp má-hồng đã là gian-nan đến thế, tưởng chẳng còn ham sống mà chi! Rất đỗi là xưa kia, tuổi xuân còn đang hây-hẩy, hoa xuân chưa miễn miệng cười, nàng vào ra nơi gác tía lầu son, vui hường thú phong-lưu đầm-ấm ; mà nàng còn biết trông trăng càng tủi, nhìn hoa thêm buồn ; nghĩ rằng sanh ra lấy kiếp con người, chẳng khác nào nhạn vầng trăng lúc khuyết khi tròn, như cảnh hoa tối tàn *sớm nở*. Ôi! trôn rồi khuyết, nở lại tàn, người đời còn có vui thú gì. Vì vậy mà nàng hằng gọi rằng người đời là khổ, càng sống ở đời lại càng ngụy ; nhứt là đối với phận má-hồng, thời cảnh-ngộ thêm lắm điều đau-đớn. Nên nàng quyết thác mất là vui sướng hơn, là an-nhàn tự-toại. Huống chi nay, nông-nổi của nàng đã ra đến thế, bước lạc lối còn lầm chua cay, lúc vịnh khi cầu, *sớm* chim chiều nỗi, linh đình tự bèo trôi mặt nước, mà nàng lại còn theo nùm-niếu chốn bụi bồng mà chi, hà chưa đành gởi mình nơi lượn sóng hiu-hiu nữa, nay, đang yêu đang gió dị đặng rước về cho rồi một kiếp? Kìa là mẹ, nọ là chồng: cũng đang mối mất ngông-trông đề cùng nhau tương-hội đó! Để chẳng vui mà gặp-gỡ lẫm hay sao? »

Vừa đến đây, bỗng nghe tiếng thiếm-Tư ngồi trong khoan nói lên rằng : « Thôi, khuya rồi cô-hai! Vô trong nầy mà nằm nghỉ cho ngồi chi ở ngoài sương gió ! » Vì tiếng gọi ấy mà khiến nàng giực mình, lật-đật ngâm-ngùi đứng dậy mà lần gót chun vào ; nhưng trời đất ôi! nằm nghỉ sao cho yên, một nỗi thì hơi gió thoảng ngoài, vẳng nghe tiếng chim hôm trên nhành kêu rả-rí, lại một nỗi thì lượn sóng dồi-dào, tạc vào lườn ghe nghe sập-sập lẫn với mấy tay chèo; càng lòng tiếng ruột tằm càng thêm đứt đoạn !

Ngoài ra nàng còn nghĩ nhớ những tiếng nghe vẳng-vẳng dưới giòng nước khi nầy mà bức-rức tấm-lòng, ngơ-ngẩn vì mẹ vì chồng mà giọt lụy chảy thầm quanh má. Ôi! Cho hay sống thì càng thêm khổ, nhưng mà chưa phải cảnh khác mà liều mình làm cho thác hả là hay. Thà là trước kia ta muốn cùng mẹ cùng chồng trọn tình vẹn đạo, thì hay hơn là ta xử lấy buổi đâu; chớ để chi đến nay vì cảnh khổ mà liều mình, để không thẹn phận! Ai cho rằng vì trọng chữ hiếu nặng chữ tình mà quyên-sinh cho rạng? — Thật là không; ấy chẳng qua vì khổ mà toan tầm đàng trốn khỏi cho xong!

Nghĩ đi xét lại, suy tới lượng lui ; thôn-môn rồi, bấy giờ Ngọc-Sương mới dật-dờ an giấc!...

Ghe đi trọn ba ngày ba đêm, may nhờ sóng lặng gió êm, thuyền xuôi nước thuận, nên không có xảy ra cuộc ngụy-hiểm gì. Đoạn khi đến Cholon, cậm sào đậu bến xong; song vì vừa lúc ghe tới thì trời cũng gần tối rồi, nên Ngọc-Sương phải ở nán lại một đêm dặng rạng ngày sẽ ra Saigon tìm lo phương-thế!

Ôi! nỗi khổ lại càng thêm thấy khổ, sáng ra khi Ngọc-Sương từ-tạ hai vợ chồng Thiếm-Tư đặng để bước lên bờ rồi, một nỗi nhìn lại ghe của người ân-nghĩa mà bất ngàn-ngùi ; một nỗi ngó đến bến bước đường mờ-ám trước mắt kia, mà giọt chảu tuôn dứt nối. Thật thì bây giờ biết lo biết lội lẽ làm sao !

Tuy trông thấy đàng nầy nẻo nọ, người qua kẻ lại cũng chẳng thiếu gì, song người ta đi đâu còn có chỗ; chỉ như phận mình cũng thời chưa đi cũng bước, mà ấu rõ được rồi sẽ đến chốn nào đây! Ôi mà thôi, đã là thân lưu-lạc, thì còn biết đâu là chốn gởi thân, cứ nhắm mắt thẳng bước đường, dầu rủi may cũng phủ lòng con Tạo.

Nghĩ đoạn nàng liền tìm lại gọi liều tốn mấy su mua giấy ngồi ra Saigon, đành liều mặc tình tới đâu hay đó.

(Mai tiếp)

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với tạo-châu chư-tôn được rõ : những các thứ thuốc Cao-đơn-hoàn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y **VI-TỂ-SANH** *bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi mấy danh sơn, mà chế luyện cho được tận thiên tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông phật mập mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mang người, lấy số ngàn muôn mà kể khó cả hoàn cầu thấy đều xưng danh tung đức, thiệt, bổng đường mừng chẳng xiết chi.*

Chẳng để mình đây lại có kẻ bịnh nó giác đồ tư lợi, chẳng kể bổn nhơn bại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rẻ tiền mà giả-dạng các thứ cao-đơn-hoàn-tán, nó bỏ nhãn hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, *nó là* (THIÊN . . . ĐƯỜNG) *hay* (TIÊN . . . ĐƯỜNG) *vân vân . . . và làm những bao, những hộp, những ve giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.*

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG *và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
65, rue de Canton 35, CHOLON,
Chuẩ nhơn cẩn cáo

Hãng buôn E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu như:
Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec.
Rượu bọt : CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rum hiệu BLACK HÉAD RUM.
Rượu rum hiệu BRIAND.
Sirop làm bằng Pháp đủ thứ CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT lại xứ *Frontignan.*
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocalat có sẵn hằng bột hiệu RLESCA.
Màu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.
Cả tiền đồng chữ Quốc-ngữ rất tiện
Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà.
Dầu thơm hiệu GELLÉ RIGAUD, LAMOTTE,
Nước sức tóc — Đồ các thứ.

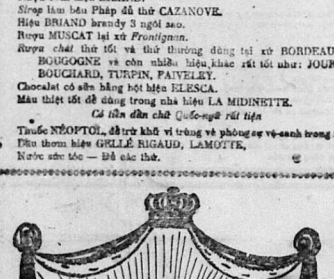

LA
REINE DES MONTRES
DES FABRIQUES
PÉTOLAT Frères & ANGUENOT de Besançon

Les plus hautes Récompenses aux Expositions

Giá :

Hiệu « REINE DES MONTRES » vàng Huê-kỳ		8	00
id.	id.	10	80
id.	id.	có dây chuyền và hộp đựng	11	00

Hãng MAGASIN UNIVERSEL.
Nhà R. CHOMIENNE.
Place du Théâtre

NHÀ THUỐC ÔNG
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát Tây Saigon

Có một mình hãng lớn như Đại-dược-phòng L. SOLIRÈNE mới bán được rỏng thuốc thượng hạng, đã tinh-tấn nhứt, giá lại rẻ không nơi nào sánh kiệp ; bởi nhờ cách sắp đặt vén khéo, sự buôn bán thạnh-vượng nên có thể sỉ thuốc tốt và rẻ không có nhà thuốc nào như đây mà sỉ được (sỉ nhiều thì giá rẻ là lẽ thường).

Sự bền vững trong sáu chục năm trời là cái dấu bảo kiết chất sự ngay thật trong nghề thương-mãi của chúng ta vậy.

BÁN SỤC GIÁ NHIỀU :

Dầu những giá hàng nào mỗi mốn đều tăng lên, song nhờ giá bạc quan lên cao, nên có thể bán rẻ được.

Quí khách có cần dùng mua thuốc xin phải nhóng giá trước và xin mời đến tận nơi mà coi cho biết những kho trữ thuốc của Bổn-hiệu.

Ở xa bất kỳ mua nhiều ít cũng không tính tiền gởi.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều khi ăn rồi thì để tiêu tong.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đá, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

SỮA
NESTLÉ

Thường dùng trong các nhà Dưỡng-đường trong xứ Nam-kỳ.

Chư-tôn phải nài cho được nhãn sữa có « *Ở chim* » thì sẽ được cẩn lòng.

yêu đủi vãng vot
GÂY MÔN
Thuốc SIROP đi DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Bung tốn mão mạn, ăn là mất vị thanh của nó. Lâu ngày trở sinh.
Thuốc nầy hiệu hay thích hợt hết vì các thứ thuốc cơ tánh nó. - Các nhà thầy tại thành Paris đều dùng nó.

TỪ BỮA NAY TỚI ĐẦU NĂM TÂY MÀ THÔI !

NHƠN DIP
LỄ TẾT TÂY NÊN HẠ GIÁ
NHIỀU CHO
Xe máy con nit và Xe máy nhỏ

Có cho riêng mấy người mua

Hãy đến xem hay là viết thơ cho hãng :
AU SPORTIF FRANÇAIS
135, Rue d'Espagne, Saigon

Cũng HẠ GIÁ xe máy người lớn

ĐÔNG-PHÁP CÓ MỘT !

KIẾN XEM SÁCH CỦA PHÁP QUỐC VÀ ĐÔNG PHÁP — LÀM KIẾN SỬA KIẾN

SẮN SỔ THỨ CON MẮT ẤY CÓ THỂ MỘT MẮT TỰ-NHIÊN, CHẲNG THỂ BIẾT DƯỢC

Bản Kiếu đo theo toa Lương-y kỹ-lưỡng.

XƯỞNG RIÊNG LÀM KIẾN THEO Y-KHOA
CỦA NHÀ THUỐC CHÁNH L. SOLIRÈNE
Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY
SAIGON

Tổng lý : Ông G. HERBERT, thiên-nghệ về nghề kiến mắt. Có cấp bằng tại thành Paris.

CÓ BÁN : Máy họa-hình — Ống dòm — Ống Âm-tinh-bổ. — Ống Hàn-thử-châm.
Các đồ khí-dụng đông-đảng.

KIẾN MẮT "CRISTAL AMERICAIN"

Kiếu "Cristal Américain" của chúng tôi bán, trên theo cặp mắt, xem tỏ hơn, sáng hơn kiếu thường bốn chục phần. Dùng mang đọc sách, viết bất luận giờ nắng sang giờ nọ mà chẳng chút mệt mắt.

Mang trong giữa ánh-sáng mặt trời rất mát, chẳng làm mắt mà vật mình xem cũng chẳng đổi màu.

Mỗi cặp kiếu có cho giấy bảo-kiết năm năm.

Cho kẻ nào mà cần phải dùng hai thứ kiếu (kiếu xem xa và kiếu trông gần), chúng tôi lại có chế thứ kiếu riêng hai cặp, nhưng chẳng thể biết dược. Dùng một cặp mà xem xa gần đều đặng không cần phải có hai cặp.

Gọng xuy-vàng của Mỹ-Quốc cũng tốt như gọng vàng thiệt vậy, bảo kiết trong mười hai năm.

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gây nên sống là trăm kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vôi thấy ngày xuân đã thôn mòn, thì uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cơ làn thanh động, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mảng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, dơn-bạ mặt mày, có huyết bạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lâm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần trăn kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins Cholon.

N° 31

HỒNG-GIÁP-TỬ

Soạn-giả, SONG-LONG NÔNG-CHÍ.

THIÊN THỨ NHỨT

XXX

Bảo-Giác bỏ Sử-Kinh đi ra ngồi trước mũi tàu. Mảng nghĩ nghị gần xa, mà quên lửng Sử-Kinh. Hồn đương lúc bây giờ chỉ để trong trí cái món tiền thưởng mà thôi, chớ muốn vật khác thì hồn bất kể. Trên tàu chỉ có bốn người làm việc. Một ông quan tàu, một tên hoa tiêu, một tên cui máy và một tên coi lái. Hai tên bối đương ngủ mê. Ông quan tàu nằm ngoài ghế, trùm mền bít đầu bít đít. Bảo-Giác đương nghĩ những ngày sung sướng về sau. Giờ ấy trăng lại vừa lặng. Bóng trăng vừa khuất thì sa mù lại đổ xuống đường như cảnh trời cũng khá chịu người thôi thán. Tàu vừa chun dưới cầu thì Sử-Kinh men men lại bẻ tàu rồi thình lình nhảy chỉu xuống sông... Chùm! Bạch... Bạch... Mấy người trên tàu nghe giựt mình, dòng la hoảng rằng : « Có người rớt xuống sông. » La vừa dức tiếng thì lại nghe..... Chùm ! Bạch..... Bạch... nữa. Tiếng sau là tiếng gì đây ? Ấy là Bảo-Giác nhảy theo bắt Sử-Kinh đó. Ông quan tàu hô rằng : « Hãy ngừng tại đây. » Tên mạch lo coi lái trả lời rằng : « Ngừng tại đây được đâu ? Bẻ nào trôn chạy qua khỏi cầu, tàu mới có thể ngừng đặng » . . . . . Máy tàu đã tắc..... chưn vị bối đẩy.... trôn nước đưa tàu qua khỏi cầu..... Trong lúc nầy Sử-Kinh lận luồng dưới mấy chiếc ghe, trỏ qua phía bên kia. Trời tối đen, Sử-Kinh ráng đập nước nhẹ nhẹ, không dám đập mạnh. Tuy vậy mà Bảo-Giác cũng theo bén một bên, không bỏ. Sử-Kinh như miếng mồi. Bảo-Giác như con thú, mồi đã đưa vào miệng thú, mà rồi sẩy ra, thú dễ chịu thua? Giữa cảnh trời mù, thú rượt mồi, mồi trốn thú, thì không có chi lạ mất bằng? Sử-Kinh lội thiệt mau còn Bảo-Giác cũng không chịu lội chậm, nên hai đàng cách xa nhau không mấy sải. Tuy chẳng thấy nhau chớ nghe tiếng đập nước cũng đoán đặng. Bảo-Giác vừa lội vừa la rằng : « Ta đó người chạy đâu cho khỏi, ta theo người đến cửa tiêu diêu! Tàu hãy chậm chậm đợi tôi với. » Lúc nầy tàu đã ngừng..... Sử-Kinh chui như lươn theo dưới lường ghe. Thình lình không còn nghe tiếng chi nữa. Bảo-Giác đã mất dấu Sử-Kinh. Bảo-Giác phần thì lạnh, phần thì giận nên cả tiếng lập cập rằng : « Quân khốn kiếp, thế nào ta cũng bắt người cho đặng, bằng không ta thề chẳng thèm lên. » Sử-Kinh đi đâu? Chẳng nếu được bề ghe nên chàng thót lên, đứng trên một chiếc ghe hàng, dựa cột chèo. Chiếc tàu đã nổi đèn lại sáng đỏ, lại lần lần thụt lui lại. Bảo-Giác trôi dầu lên ngó quanh ngó quẩn, kiếm Sử-Kinh. Tàu càng thụt lui, đèn càng doi sáng. Thình lình Bảo-Giác thấy đạn Sử-Kinh đứng trên bề ghe phía sau lưng mình nên vụt la lên rằng : « Ô hay! Ta tưởng người chạy đường trời, không dè còn đứng đó! Đó người vượt khỏi tay ta. » Bảo-Giác vừa nói vừa lội quay trở lại. Lội chỉ còn hai sải tay nữa thì đã nắm được bề ghe..... đã bắt được Sử-Kinh. Sử-Kinh lẹ trí cúi xuống gỡ cây chèo, nghiêm sẵn trên tay. Bảo-Giác vừa lò đầu lên, Sử-Kinh chuyền thần lực xăng xuống một chèo ngay đầu Bảo-Giác. Bảo-Giác bị một cây chèo nơi óc sanh, chới với giữa dòng, trong giây phút hụp mất .... Chiếc tàu thụt lui vừa đến, thì Sử-Kinh đã chui mất hồi nào..... Đương lúc tàu mắc kẹt chính giữa doản ghe, lúc day mũi lúc trở lái thì Sử-Kinh đã nhảo xuống sông lặng tuốt vào bờ. Thế là Sử-Kinh đã thoát khỏi nạn rồi.

XXXI

Sử-Kinh chỉ sợ có một người, người ấy là Bảo-Giác. Bảo-Giác bị một cây chèo chìm ngầm. Dầu chẳng chết liền hồi đó thì thế nào sau thân cũng gởi giữa dòng sông. Sử-Kinh nghĩ tới đó thì chẳng còn sợ chi nữa. Chỉ có một mình Bảo-Giác biết rằng : Bá-tước Vinh-Mưu là Sử-Kinh mà Sử-Kinh lại là Bá-tước Vinh-Mưu. Hai hồn mà một xác..... Nay Bảo-Giác đã thác thì đọc ngang cón biết sự ai? Lội chen theo mấy chiếc ghe một hồi, mới vào đến bờ. Trèo lên bờ vào thì đụng một cái vựa dầu cá. Cũng vựa mở hoát, để gió thổi vào cho im dầu. Không có ai coi cả, chỉ để một con chó mực lo, giữ vựa mà thôi. Bỏ con chó thấy mà ghê. Cao lớn dinh giang, mặt nhiều, trăng thung, hai con mắt trôn quay, răng bén chằm chằm. Thứ chó nầy không hay sủa, hễ thấy đứa gian thì nhảy a lại chụp, vật xuống xé hầu. Sử-Kinh đứng dáy thì nghe ngừ ngừ... lại thấy trong tối hai con mắt chó chiếu ngời, như hai ngọn đèn. Sử-Kinh ở tại thành Luân-đốn đã lâu rồi, nên không có nhà nào mà Sử-Kinh chẳng biết.

(Mai tiếp).